

**Výzkumný ústav
pro krajinu,
v.v.i.**

Výroční zpráva

2025

**V Průhonicích
dne 8. června 2026**

Rada instituce projednala
dne **22. června 2026**
Dozorčí rada schválila
dne **23. června 2026**

Obsah

Úvodní slovo ředitele	3
A. Informace o změnách ve zřizovací listině	4
B. Informace o složení orgánů instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách	4
1. Ředitel ústavu	4
2. Rada instituce	4
3. Dozorčí rada	6
C. Organizační struktura	7
D. Hlavní činnost	9
1. Zhodnocení činnosti za rok 2025 z pohledu výzkumných odborů	10
2. Zhodnocení hlavní činnosti z pohledu plnění DKRVO	20
3. Přehled projektů 2025 dle DRKVO 2023–2027	30
4. Výkonnost organizace v kontextu hodnocení dle Metodiky 17+	35
5. Spolupráce	39
6. Knihovna	40
E. Další činnost	41
F. Jiná činnost	41
G. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí	43
H. Personální politika instituce	44
I. Výsledky hospodaření instituce	46
J. Další požadované informace	51
K. Účetní závěrka a výrok auditora	52
L. Stanovisko rady instituce	53
M. Stanovisko dozorčí rady	53
Příloha I: Účetní uzávěrka	54
Příloha II: Výrok auditora	66

Úvodní slovo ředitele

Vážení čtenáři,

rok 2025 představoval pro VÚK období, ve kterém jsme nejen navázali na výsledky předchozích let, ale současně začali naplňovat novou etapu rozvoje instituce. Byl to rok, kdy se změny připravované v minulých letech promítly do každodenního fungování ústavu, jeho prezentace i odborného směřování.

Poprvé jsme celý rok působili pod novým názvem *Výzkumný ústav pro krajinu, v. v. i.* Přechod na novou identitu proběhl úspěšně a bez omezení našich aktivit. Vedle administrativního a organizačního zvládnutí této změny jsme zahájili také práci s novou vizuální identitou, která lépe odráží současné zaměření ústavu a podporuje jeho srozumitelnější komunikaci vůči odborným partnerům, státní správě i veřejnosti. Je přirozené, že nová vizuální identita nebyla všemi přijata se stejným nadšením. Každá změna potřebuje čas, aby se stala samozřejmou součástí života organizace. Věřím však, že si postupně najde své místo a že ji budeme stále více vnímat jako součást toho, kým jsme a jak chceme náš ústav prezentovat navenek.

Významným potvrzením správného směřování organizace bylo hodnocení naší výzkumné činnosti. Odborný poradní orgán Ministerstva životního prostředí vyhodnotil plnění *Dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace za rok 2025 jako nadstandardní. Ve všech sledovaných kritériích jsme získali nejvyšší hodnocení A*, ať již šlo o kvalitu výzkumného prostředí, mezinárodní spolupráci, excelenci a výkonnost výzkumu nebo jeho přínos pro společnost a potřeby veřejné správy. Toto ocenění vnímám především jako uznání práce našich zaměstnanců a důkaz, že výzkum realizovaný v našem ústavu má skutečný význam pro ochranu přírody, krajiny i adaptaci společnosti na probíhající změny.

V průběhu roku jsme pokračovali v řešení širokého spektra výzkumných témat zaměřených na ochranu a obnovu krajiny, biodiverzitu, lesní ekosystémy, půdu, sídelní zeleň, biologická rizika či energetickou transformaci. Mezi nejvýznamnější odborné události roku patřilo dokončení a schválení *Politiky krajiny České republiky*, na jejíž přípravě se naši odborníci dlouhodobě podíleli. Současně jsme dále rozvíjeli projekt *Centrum pro krajinu a biodiverzitu (DivLand)*, který představuje jednu z klíčových výzkumných platform ústavu. Mimořádnou pozornost jsme v roce 2025 věnovali také přípravě nových výzkumných center v programu *Prostředí pro život 2 Technologické agentury České republiky*. Aktivně jsme se podíleli na tvorbě konsorcií a odborných koncepcí zaměřených na biodiverzitu a krajinu, ochranu půdy i problematiku energetické transformace. Jsme přesvědčeni, že právě tato centra mohou v budoucnu vytvořit potřebné odborné a datové zázemí pro plnění národních i evropských závazků v oblasti životního prostředí.

Také z ekonomického pohledu lze rok 2025 hodnotit pozitivně. Dařilo se nám udržovat stabilní hospodaření, rozvíjet smluvní výzkum i získávat nové národní i mezinárodní projekty. Potvrdilo se, že propojení kvalitního výzkumu s praktickými potřebami státní správy a dalších partnerů představuje správnou cestu pro další rozvoj ústavu.

Vstupujeme do dalších let s vědomím, že krajina i společnost čelí řadě nových výzev. O to důležitější bude zachovat vysokou odbornou úroveň naší práce, rozvíjet výzkumné kapacity a přispívat k hledání řešení, která budou dlouhodobě využitelná v praxi.

Na závěr bych rád poděkoval všem kolegyním a kolegům za jejich práci, nasazení a profesionalitu. Díky jejich úsilí se podařilo úspěšně zvládnout období významných změn a současně dále rozvíjet výzkum, který přináší konkrétní přínosy pro krajinu i společnost. Věřím, že na dosažené výsledky navážeme i v dalších letech a budeme nadále přispívat k tomu, aby česká krajina byla zdravá, odolná a kvalitním místem pro život.

Přeji všem hodně zdraví a sil do nových výzev.

Ing. Libor Hort (ředitel)

A. Informace o změnách ve zřizovací listině

V roce 2025 nedošlo k žádné změně ve zřizovací listině organizace.

B. Informace o složení orgánů instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

1. Ředitel ústavu

V roce 2025 nedošlo ke změně statutárního zástupce – funkci ředitele VÚK vykonával **Ing. Libor Hort** jmenovaný od **4. října 2022**.

2. Rada instituce

Složení rady instituce

Předsedkyně	Místopředsedkyně
Ing. Bc. Kamila Vávrová, Ph.D. (VÚK)	RNDr. PhDr. Markéta Šantrůčková, Ph.D. (VÚK)
Členové	RNDr. Dušan Romportl, Ph.D. (VÚK)
Ing. Libor Hort (VÚK)	Ing. Petr Stloukal (AOPK ČR)
Ing. Jakub Houška, Ph.D. (VÚK)	Ing. Petra Štochlová, Ph.D. (VÚK)
Mgr. et Mgr. Karel Chobot, Ph.D. (AOPK ČR)	doc. Ing. Tomáš Vrška, Dr. (MENDELU)
prof. Ing. Bohdan Lojka, Ph.D. (ČZU)	doc. Ing. Jan Wild, Ph.D. (BÚ AV ČR)

Činnost rady instituce

V průběhu roku 2025 se rada instituce VÚK sešla na třech řádných zasedáních. Patnáct jednání rady instituce proběhlo formou per rollam, z toho čtrnáctkrát se na jednání per rollam řešilo podávání nových projektů. Jedno jednání per rollam se zároveň týkalo uzavření memoranda o spolupráci s Mendelovou univerzitou v Brně a jedno změny jednacího řádu RI.

Rada instituce v rámci jednání formou per rollam přijala usnesení, na jejichž základě bylo doporučeno podání celkem 44 návrhů výzkumných projektů (což je více než dvojnásobek oproti roku 2024) do veřejných soutěží následujících poskytovatelů a programů:

Technologické agentury ČR, konkrétně v programech Prostředí pro život 2 (8 projektů) a SIGMA – Biodiversa+ (2 projekty), *Grantové agentury ČR* (6 standardních projektů, 1 návratový grant a 1 mezinárodní projekt hodnocený na principu Lead Agency), *Národní agentury pro zemědělský výzkum*, program ZEMĚ II (7 projektů), *Státního fondu životního prostředí ČR*, Národní program Životního prostředí (3 projekty), Fondu rozvoje *CESNET* (1 projekt).

Dále bylo doporučeno podání návrhů do Programu švýcarsko-české spolupráce II v oblasti Ochrany životního prostředí a klimatu, jehož zprostředkovatelem je *Ministerstvo životního prostředí* (4 projekty), do programu COST administrovaného *Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy* (2 projekty).

Do programu *Horizon Europe* (v pozici člena konsorcia) bylo doporučeno podání 2 projektů v rámci Mise Půda (HORIZON-MISS-2025-05-SOIL-01–two-stage, *HORIZON RIA*) a 2 projektů v rámci výzev *HORIZON EUROPE – FORWARDS*, 1 projekt byl doporučen k podání v programu LIFE. Do *Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (OP TAK)* byly RI doporučeny k podání 3 projekty a 1 projekt do programu *ESA CLIMATE-SPACE* (ECHO ADAPT).

Na **prvním zasedání**, které proběhlo 18. února 2025, rada instituce projednala rozpočet VÚK na rok 2025 a střednědobý výhled rozpočtu VÚK na roky 2026 a 2027. Dále se rada instituce seznámila s průběhem procesu změny názvu ústavu, s jeho novou vizuální identitou a s plánovanými úpravami organizačního řádu.

Na **druhém zasedání**, které se konalo 3. června 2025, rada instituce projednala výroční zprávu VÚK včetně zprávy auditora k účetní závěrce za 2024. Odsouhlasila uzavření memoranda mezi VÚK a výzkumným centrem MV ARC (Portugalsko). Rada se dále seznámila s aktuálním stavem realizace investic.

Na **třetím zasedání**, které proběhlo 11. listopadu 2025, rada instituce odsouhlasila dohodu o hostování zahraničního výzkumného pracovníka. Seznámila se s novým vizuálem ústavu a s aktuálním stavem čerpání rozpočtu včetně plánu na 2026 a také s probíhající přípravou velkých výzkumných projektů do Programu pro život 3 (TAČR).

3. Dozorčí rada

Složení dozorčí rady

Ve složení dozorčí rady VÚK došlo v roce 2025 ke změně předsedy dozorčí rady. Ve funkci předsedy skončil Ing. Aleš Kašpar a novým předsedou byl jmenován Ing. Jan Šafařík, MBA. Dozorčí rada jednala v tomto složení:

Předseda	Členové
Ing. Jan Šafařík, MBA (MŽP ČR)	RNDr. Libor Ambrozek (MŽP ČR)
	Ing. Vít Beran (MČ Brno-Žebětín)
	Ing. Linda Stuchlíková (MŽP ČR)
	JUDr. Simeona Zikmundová, LL.M. (MŽP ČR)

Činnost dozorčí rady

Řádné jednání dozorčí rady bylo v roce 2025 svoláno dvakrát (dne 5. března 2025 a 11. června 2025) a čtyřikrát formou *per rollam*.

Předmětem **jednání č. 1/2025 per rollam** dne 28. února 2025 byla žádost o vydání předchozího souhlasu s ukončením a následným uzavřením smlouvy o pronájmu parkovacích míst v areálu VÚK Průhonice a žádost o vydání předchozího souhlasu s uzavřením dvou smluv o přechodném ubytování. Dozorčí rada udělila požadované souhlasy.

Na **jednání č. 2/2025**, které proběhlo dne 5. března 2025 v Průhonicích, dozorčí rada projednala návrh rozpočtu VÚK na rok 2025 včetně střednědobého výhledu na roky 2026 a 2027 a vzala jej na vědomí bez připomínek. Současně projednala otázky nakládání s nemovitým majetkem v Průhonicích, doporučila další postup při prodeji rodinného domu č. p. 36 a udělila předchozí souhlas se záměrem prodeje části pozemku ve vlastnictví VÚK.

Předmětem **jednání č. 3/2025 per rollam** dne 26. března 2025 byla žádost o vydání předchozího souhlasu s převodem rodinného domu č. p. 36 v Průhonicích. Dozorčí rada požadovaný souhlas udělila.

Na **jednání č. 4/2025**, které proběhlo dne 11. června 2025 v Průhonicích, dozorčí rada projednala a schválila výroční zprávu VÚK včetně účetní závěrky a zprávy auditora za rok 2024. Současně vzala na vědomí návrh na rozdělení hospodářského výsledku za rok 2024, udělila souhlas k uzavření dodatku ke smlouvě o nájmu služebního bytu, vyslovila souhlas se zřízením budoucího věcného břemene v k. ú. Křeslice a určila auditora účetní závěrky instituce pro účetní období let 2025 a 2026.

Předmětem **jednání č. 5/2025 per rollam** dne 12. srpna 2025 byly žádosti o vydání předchozích souhlasů k uzavření nájemních smluv na pronájem nebytových prostor v Brně a Průhonicích, k pronájmu bazénu v hotelu Floret a k prodeji části pozemku obci Průhonice. Dozorčí rada požadované souhlasy udělila.

Předmětem **jednání č. 6/2025 per rollam** dne 29. prosince 2025 byly návrhy na úpravu nájemného u bytů a přechodného ubytování v majetku VÚK, standardizaci smluvních podmínek ubytovny a stanovení ceny za pronájem parkovacích míst v areálu VÚK Průhonice. Dozorčí rada předložené návrhy schválila.

C. Organizační struktura

V průběhu roku 2025 nedošlo k žádné změně v organizační struktuře VÚK. Na pozici vedoucí ekonomického odboru nahradila Ing. Sylvu Vladíkovou od 1. března 2025 Ing. Jindra Radilová.

Personální obsazení k 31. prosinci 2025:

Ředitel: Ing. Libor Hort

Vedoucí odboru kulturní krajiny a sídel: RNDr. PhDr. Markéta Šantrůčková, Ph.D.

Vedoucí odboru biomonitoringu: doc. RNDr. Ivan Suchara, CSc.

Vedoucí odboru Dendrologická zahrada: Zdeněk Kiesenbauer

Vedoucí odboru šlechtění a pěstebních technologií: Ing. Hana Šímová

Vedoucí odboru fytoenergetiky: Ing. Jan Weger, Ph.D.

Vedoucí odboru prostorové ekologie: RNDr. Dušan Romportl, Ph.D.

Vedoucí odboru biologických rizik: Mgr. Karel Černý, Ph.D.

Vedoucí odboru rostlinných biotechnologií: Ing. Jana Hanzal Šedivá, Ph.D.

Vedoucí odboru ekologie krajiny: Ing. Jakub Houška, Ph.D.

Vedoucí odboru ekologie lesa: Ing. Kamil Král, Ph.D.

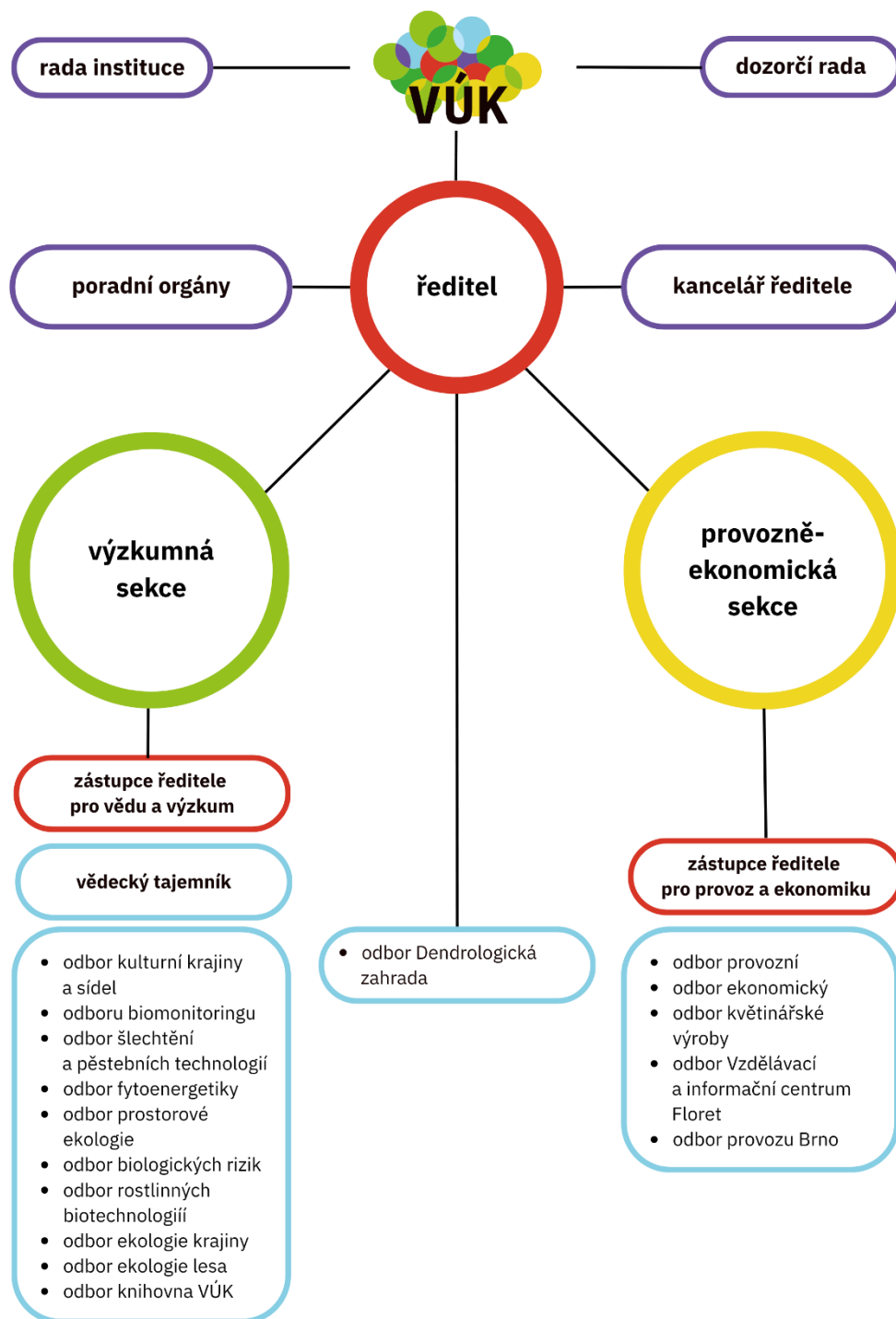
Vedoucí odboru knihovna VÚK: Ing. Jana Dostálková

Vedoucí provozního odboru: Ing. Petr Seifert

Vedoucí ekonomického odboru: Ing. Jindra Radilová

Vedoucí odboru květinářské výroby: Ing. Tomáš Fánči

Vedoucí odboru Vzdělávací a informační centrum Floret: Alena Jakubcová

Obrázek 1. Organigram Výzkumného ústavu pro krajinu k 31. 12. 2025.

D. Hlavní činnost

Hlavní činnost je realizována vsouladu se zřizovací listinou. Její aktuální cíle byly definovány v roce 2023 *Dlouhodobou koncepcí rozvoje VÚK na období 2023–2027* (DKRVO 2023–2027). Odborný poradní orgán (OPO) MŽP vyhodnotil v lednu 2026 průběžné plnění DKRVO 2025 na nadstandardní úrovni a organizace získala v hodnocení jednotlivých kritérií plný počet bodů a známku A (vynikající).

Plnění DKRVO probíhalo dle specifikace DKRVO pro rok 2025. Byly řešeny výzkumné úkoly v celkem 5 výzkumných oblastech:

- krajina, společnost a biodiverzita: vzájemné vztahy a procesy,
- lesní ekosystémy: fungování a vývoj lesů v měnících se podmínkách prostředí,
- biomasa a udržitelné produkční systémy v kontextu klimatické změny a transformace energetiky,
- systémy zeleně sídel, sortiment a technologie pěstování rostlin,
- rizika pro životní prostředí.

Výzkumná činnost probíhala na pracovišti v Průhonicích (7 výzkumných odborů) a na pracovišti v Brně (2 výzkumné odbory). Informace o jednotlivých výzkumných odborech VÚK, o složení jejich týmů, o jejich činnosti, výsledcích a realizovaných projektech jsou zveřejněny na www.vuk.gov.cz.

1. Zhodnocení činnosti výzkumných odborů

Odbor kulturní krajiny a sídel (050)

Vedoucí: RNDr. PhDr. Markéta Šantrůčková, Ph.D.

E-mail: marketa.santruckova@vuk.gov.cz

Telefon: +420 721 942 741

Pracoviště odboru: Průhonice

Klíčové projekty a činnosti v roce 2025

Aktivity našeho odboru jsou široce rozkročené, což považujeme za výhodu, neboť umožňují jak poměrně úzkou specializaci, tak mezioborový výzkum. Tradičním tématem je studium kulturní krajiny v širokém záběru od studia historického vývoje přes analýzy současného stavu krajiny (včetně hledání jejich příčin) až po plánování a metodické nastavování vizí. Tématu identifikace historických kulturních krajin, jejich managementu a přírodním i kulturním hodnotám se věnujeme v projektu *DivLand (Centrum pro krajinu a biodiverzitu)* a v rámci řešení smlouvy s MŽP v části *Hodnocení potenciálu rozvoje chráněných území a hodnocení dynamiky a konektivity krajiny*.

Na plánování a vizi pro Českou republiku byla soustředěna práce při tvorbě strategického dokumentu *Politika krajiny ČR*. Tradičním poskytovatelem je program Národní a kulturní identity (NAKI III) Ministerstva kultury, který podpořil projekt *Historická kulturní krajina v ohrožení a její vize v kontextu soudobých proměn*, zaměřený na historickou kulturní krajinu, a to jak její poznání, tak participativní formulování vize pro středně velké území. Rozvíjeno je i studium památek zahradního umění, a to v dalším projektu NAKI III *Dendrologická zahrada jako pokračovatelka zahradnické a krajinářské tradice v Průhonicích*.

Významné projekty nebo aktivity v rámci projektů jsou zaměřeny na zeleň v sídlech v konceptu zelené infrastruktury. Výzkum se věnoval jak celkové koncepci zelené infrastruktury v sídlech, hodnocení dostupnosti a rekreačního potenciálu, historickému vývoji jejích komponent a poskytovaným ekosystémovým službám, tak detailnímu hodnocení některých prvků (druhovatá diverzita spontánní flóry, entomofauna záměrně vysazených záhonů). Tento výzkum byl prováděn v rámci projektu DivLand a byl zásadní náplní smlouvy s MŽP v části *Diverzita rostlin zelené infrastruktury sídel, možnosti její ochrany a rozvoje*.

V roce 2025 jsme se významně zapojili do formulování *Národního plánu na obnovu přírody v článku 8*, který je zaměřen na sídelní ekosystémy. Významný byl i taxonomický výzkum, zejména tavolníků – byl dokončen tříletý projekt sestavení komentovaného celosvětového taxonomického soupisu tavolníků (*Spiraea*), jeřábů (*Sorbus*) a ostružiníků (*Rubus*).

Největší úspěchy v roce 2025

Významným úspěchem, kterého jsme dosáhli ve spolupráci s dalšími kolegy, bylo vypracování a schválení strategického dokumentu *Politika krajiny ČR*, který je dlouhodobou a komplexní vizí pro správu krajiny.

Podařilo se publikovat několik článků, které se věnují využití a zpracování dat při studiu kulturní krajiny a sídelní zeleně.

Odborným výstupem s širokým popularizačním potenciálem je pak specializovaná mapa *Kompoziční vývoj Dendrologické zahrady v krajinných souvislostech* (<https://storymaps.arcgis.com/stories/f64ad6c793e842409b304a4c55053c15>).

Vize a priority odboru do budoucna

Považuji za důležité udržet šíři a kvalitu výzkumu a vytvořených výsledků. Čeká nás jak tvorba výsledků, které jsme slíbili v různých projektech, tak příprava nových projektů, které by na ty stávající navázaly a rozvinuly nově otevřené otázky. Zejména problematika sídelní zeleně a krajinného plánování začala být velmi aktuální. V další práci bychom proto chtěli navázat na dosavadní výsledky a rozvést je na nové kvalitativní úrovni. Stejně tak považuji za důležité udržení a další rozvoj lidských kapacit neboli další spolupráci v rámci teamu.

Odbor biomonitoringu(051)

Vedoucí: doc. RNDr. Ivan Suchara CSc.

E-mail: ivan.suchara@vuk.gov.cz

Telefon: +420 605 205 978

Pracoviště odboru: Průhonice

Klíčové projekty a činnosti v roce 2025

V odboru biomonitoringu bylo řešeno několik výzkumných a monitorovacích projektů zaměřených především na kvalitu životního prostředí, depozici znečištění a hodnocení ekologických rizik. Pokračoval *Biomonitoring aktuální atmosférické depozice pomocí analýzy mechu*, v jehož rámci proběhl celostátní odběr 310 vzorků na „trvalých“ plochách, na kterých je sledován obsah cca 40 chemických prvků. V rámci plnění příkazní smlouvy MŽP probíhá *Biologický výzkum a monitoring na úrovni krajiny ČR*. Vyhodnocena byla kvalita vody ve vybraných tocích na Šumavě a v Podyjí, kde bylo také dokončeno šetření starých skládek. Jako spoluřešitelé projektu *Centrum Voda* jsme hodnotili a prezentovali výsledky měření kvality vody a atmosférických spadů prvků a vytrvávajících organických sloučenin (PAU a PCB) do modelového povodí Výrovka.

V rámci požadavku EIA dlouhodobě monitorujeme spad dusíku v okolí Vápenky Čertovy schody v Českém krasu. Jako spoluřešitelé se podílíme na části projektu *BIOCIRKL* a v rámci IP pokračujeme ve spolupráci se Státním ústavem radiační ochrany na zjišťování aktivit vybraných radionuklidů, hlavně Cs 137 z černobylského spadu v kompartmentech jehličnatých lesů (mech, humus, smrková kůra, kůrovec) na území ČR.

Největší úspěchy v roce 2025

Přes významné odlesnění v důsledku kůrovcové kalamity podařilo se nám v roce 2025 odebrat vzorky mechu k analýze na většině trvale monitorovaných ploch nebo na náhradních plochách v jejich velmi blízkém okolí. To zaručí srovnatelnost výsledků z minulého monitoringu a pokračování dlouhé časové řady naměřených dat na škále ČR.

Zjištěná data o kontaminaci materiálů ze starých skládek na území NP Podyjí sloužila jako podklad pro zahájená jednání o odstranění staré zátěže a revitalizace kontaminovaných ploch.

V uplynulém roce jsme publikovali řadu výsledků ve formě prezentací a posterů. Publikovali jsme také ve sbornících a odborných časopisech.

Vize a priority odboru do budoucna

Bude pokračovat řešení všech stávajících projektů včetně monitoringu spadu dusíku v CHKO Český kras v rámci aktualizované smlouvy. V rámci smlouvy MŽP-VÚK bude v NP Podyjí pokračovat sledování spadu dusíku pomocí analýzy mechu a současně budou připraveny prezentace pro odbornou veřejnost i samosprávy a odevzdány odborné rukopisy o kvalitě vod a kontaminaci skládek do sborníku *Thayensia* 2026.

Obdobné aktivity sledující spad dusíku budou probíhat i v NP Šumava, kde bude sledován spad dusíku na 25 plochách, připravena prezentace pro seminář a odevzdán článek do časopisu *Silva Gabreta*. Dále bude v CHKO Český kras stanovován obsah dusíku v mechu a zpracována výzkumná zpráva, ve spolupráci s VÚV vznikne odborný článek o atmosférických spadech v povodí Výrovky a se SÚRO bude pokračovat výzkum radionuklidů v bioindikátorech s cílem publikace výsledků.

V roce 2026 proběhnou odborné prezentace výsledků ve Správách národních parků a na tematických seminářích. Výstupy budou publikovány v odborných časopisech, zejména *Thayensia* a *Silva Gabreta*, případně i dalších.

Odbor šlechtění a pěstebních technologií (053)

Vedoucí: Ing. Hana Šimová

E-mail: hana.simova@vuk.gov.cz

Telefon: +420 733 566 824

Pracoviště odboru: Průhonice

Klíčové projekty a činnosti v roce 2025

V roce 2025 pokračoval odbor v *rozvoji spolupráce s firemním sektorem*, zejména v oblasti vývoje nových hnojiv a využití recyklovaných organických materiálů. Významná část aktivit byla zaměřena na testování hnojiv na bázi *skelného hnojiva* (fosfátových skel), hodnocení jeho vlastností a posouzení možnosti využití v zahradnické praxi. Současně byla navázána spolupráce při zpracování výstupů z elektrických kompostérů a jejich využití jako komponentů substrátů nebo organických hnojiv. Další významnou oblast představoval vývoj a testování *alternativního organo-minerálního hnojiva* (pelety) na bázi odpadní ovčí vlny, biouhle a různých typů zásobních minerálních komponentů, včetně hodnocení chemických a fyzikálních vlastností a následné testování jeho vhodnosti pro pěstební účely.

Pokračovala také spolupráce s výrobcí substrátů a dalšími partnery při hodnocení minerálních a organických komponentů pro speciální substráty, zejména střešní a stromové. Ve spolupráci s firmou zaměřenou na zlepšování místních podmínek pro růst stromů v městském prostředí se odbor podílel na hodnocení substrátů a zemin používaných při výsadbách městské zeleně, především stromů.

V oblasti množení dřevin bylo provedeno vegetativní i *generativní množení dřevin s definovaným původem v rámci záchranného množení* (např. množení rodu *Taxus* a druhů *Sorbus domestica* a *Prunus avium* ve spolupráce s ČSOP, množení vybraného sortimentu dřevin rodů *Quercus*, *Acer* a *Betula* pro Průhonický park BÚ AV ČR) a množení sortimentu dřevin pro výsadby v intravilánu i ve volné krajině (spolupráce s Dendrologickou zahradou VÚK a dalšími botanickými zahradami, např. Bečov nad Teplou – rody *Potentilla*, *Weigella*, *Deutsia*, *Rosa* a realizačními firmami např. Valdštejská zahrada s. r. o. – rod *Buxus*). Pro Dendrologickou zahradu VÚK byly množeny roubováním rody *Picea*, *Syringa* a *Prunus*.

Za stěžejní považujeme především hodnocení chemických a fyzikálních vlastností organických i minerálních substrátů a jejich komponentů, při kterém se využívá laboratorní zázemí odboru.

Tyto aktivity zároveň vytvářejí podklady pro přípravu dalších výzkumných projektů podporují další rozvoj aplikovaného výzkumu odboru.

Největší úspěchy v roce 2025

V roce 2025 byl rozsah výzkumných výstupů částečně ovlivněn omezenými personálními kapacitami laboratoře a nutností zajištění jejího provozu. Přesto jsme publikovali příspěvky do několika sborníků z konferencí, kde jsme prezentovali naše výsledky (např. *Tvrдост závlahové vody – měření a možnosti její eliminace* nebo *Kvalita závlahové vody – možnosti snížení uhličitánové tvrdosti*). Na základě dlouhodobé spolupráce s firmou ACRE, spol. s r.o., se nám také podařilo získat *užitný vzor na sadovnický minerální substrát na bázi spongilitu*. V časopisu Zahradnictví jsme publikovali článek o našem výzkumu opylovatelů v zahradách.

Současně v průběhu roku probíhala příprava několika ověřených technologií, jejichž dokončení je plánováno v roce 2026.

Vize a priority odboru do budoucna

Do budoucna se chceme zaměřit především na další rozvoj spolupráce v rámci odboru i celého ústavu a na posilování vazeb s aplikační sférou. Prioritou bude pokračování a rozšiřování spolupráce s firmami v oblasti aplikovaného výzkumu, zejména v tématech výživy rostlin, vývoje a hodnocení nových typů hnojiv, využití recyklovaných organických materiálů a alternativních komponentů substrátů.

Významnou oblastí bude hodnocení chemických a fyzikálních vlastností substrátů a minerálních komponentů. Dále se chceme zaměřit na náhradu rašeliny, rozvoj udržitelných pěstebních technologií a přípravu nových projektů aplikovaného výzkumu.

Odbor fytoenergetiky (054)

Vedoucí: Ing. Jan Weger, Ph.D.

E-mail: jan.weger@vuk.gov.cz

Telefon: +420 605 205 995

Pracoviště odboru: Průhonice

Klíčové projekty a činnosti v roce 2025

V roce 2025 se výzkum zaměřil na biomasu jako klíčový domácí zdroj pro lokální a regionální energetiku se zvláštním důrazem na udržitelnost, dlouhodobý potenciál a dopady klimatických změn či kůrovcových kalamit. Do GIS byly integrovány změny potenciálu biomasy ze zemědělské a lesní půdy, přičemž hlavním zdrojem dat byl *monitoring dlouhodobých porostů energetických plodin včetně výzkumného pracoviště Michovky* a nových lokalit na výsypkách Malé Březno a Komořany u Mostu. Na nich a v paralelních nádobových pokusech jsou v rámci inovací rekultivačních postupů testovány růstové preparáty vyráběné z odpadních organických materiálů (např. hydrolyzáty peří, frasu hmyzu a kostí ryb). Na skleníky v areálu VÚK byla instalována FVE z 48 repasovaných panelů o výkonu 8,2 kWp umožňující detailní sledování výroby elektřiny a hodnocení dopadů na produkční činnosti (růst rostlin).

Významný posun přinesla také analýza nové legislativy včetně směrnice EPBD 4, *modelování dopadů systému EU ETS2 na ceny energií* a ekonomická konkurenceschopnost biomasy, přičemž výsledky naznačují možné zvýšení cen energetického uhlí pro domácnosti o více než 40 % po roce 2027.

Mezi hlavní aplikované výstupy roku patřila rovněž *certifikovaná metodika MŽP zaměřená na rušení výmladkových plantáží rychle rostoucích dřevin na zemědělské půdě* pro potřeby plnění podmínek zákona o ochraně půdy (334/1992 Sb.).

V oblasti výzkumu agrolesnických systémů (ALS) pokračoval vývoj dvou digitálních nástrojů – a to české větve AgroforestTreeAdvice pro on-line výběr vhodných dřevin a ekonomický nástroj Final-ALS pro jejich hodnocení. Agrolesnické systémy byly dále testovány jako efektivní protierozní opatření a jako inovativní postup rekultivace výsypek Lomu ČSA a Vršany.

Největší úspěchy v roce 2025

V uplynulém roce se nám podařilo vy publikovat více výsledků – od vědeckých článků přes metodiky až po výstupy na podporu výkonu státní správy, které se zabývaly širokým spektrem témat od produkčního a environmentálního potenciálu energetických plodin, přes ekofyziologické, genetické a ekosystémové aspekty jejich porostů v krajině, testování biopreparátů z odpadních surovin na energetické a zemědělské plodiny a dřeviny.

Jedním z nejvýraznějších úspěchů našeho odboru bylo publikování odborného článku *Complex aspects of development of bioenergy with regard to the impacts of climate change in conditions of the Czech Republic* v prestižním vědeckém časopise Energy Reports, který je zaměřen na oblast obnovitelných zdrojů energie a potvrzuje mezinárodní úroveň a význam výzkumné práce odboru. Tento výsledek přispívá nejen k teoretickému poznání, ale poskytuje i prakticky využitelná data pro tvorbu politik a podpůrných nástrojů pro rozvoj OZE a současně pro investory a podnikatele v oblasti energetiky a zemědělství. Tento výsledek je vhodně doplněn i aplikovanými výstupy Nmets – certifikovaná metodika MŽP zaměřená na rušení výmladkových plantáží rychle rostoucích dřevin na zemědělské půdě a Nmap – mapy alokací energetických plodin při zohlednění úhoru, úhor alokovan podle definice krajinných funkcí.

Vize a priority odboru do budoucna

Jednou z našich hlavních priorit v dalším roce bude výzkum inovativních rekultivačních postupů na výsypech s využitím energetických plodin, které představují udržitelný způsob obnovy narušených území s možností produkce obnovitelných zdrojů energie. Nedílnou součástí našeho výzkumu je také modelování potenciálu biomasy do roku 2050, které zohledňuje dlouhodobé scénáře klimatické změny na našem území.

Pomocí geografických informačních systémů (GIS) a dynamických modelů analyzujeme vliv změny klimatu na růstové podmínky a výnosy biomasy. V rámci mezinárodní spolupráce budeme vytvářet digitální nástroje pro odbornou veřejnost, a to pro výběr vhodných dřevin (on-line) a ekonomiky (SW Excel) agrolesnických systémů.

Odbor prostorové ekologie (055)

Vedoucí: RNDr. Dušan Romportl, Ph.D.

E-mail: dušan.romportl@vuk.gov.cz

Telefon: +420 605 541 306

Pracoviště odboru: Průhonice

Klíčové projekty a činnosti v roce 2025

Pro odbor prostorové ekologie byly v roce 2025 klíčové zejména následující projekty:

- *DivLand (Centrum pro krajinu a biodiverzitu)*, který se zabývá komplexním monitoringem krajiny a biodiverzity Česka.
- Projekt TAČR *RekreENVI*, který řešil komplexní hodnocení dopadů cestovního ruchu na území KRNAPu, se v roce 2025 věnoval finalizaci výstupů – prostorovým, environmentálním i sociálně-demografických aspektům rekreační zátěže v chráněném území. O výsledky projektu (především metodiku, mapové výstupy a souhrnnou zprávu) projevil zájem další Správy NP i MŽP.
- Většinu přístupů ke studiu krajiny rozvíjených na našem odboru (od analýzy jejího vývoje přes konektivitu a fragmentaci, terénní výzkum až po vytyčení priorit územní ochrany jako jsou potenciální území CHKO a NP) využíváme v rámci části smlouvy mezi MŽP a VÚK, kterou nazýváme *OPAT (ochrana – prioritizace – antropogenní transformace)*, a věnujeme se v ní velkoplošným zvláště chráněným územím.
- Speciálním projektem, respektive zakázkou ze strany MŽP, je *vymezení tzv. akceleračních zón pro OZE*. Práce na projektu dospěly v r. 2025 do finálního návrhu, který je následně projednáván na úrovni krajů a obcí.
- Projekt *Modelování potenciální náhradní vegetace jako nástroj ochrany přírody* pak rozvíjí pokročilé modelovací a statistické přístupy v rámci krajinné a vegetační ekologie s cílem přispět těmito metodami do praktické ochrany přírody a krajiny.

Největší úspěchy v roce 2025

V rámci odboru se podařilo úspěšně dosáhnout několika důležitých výstupů – jak v oblasti aplikovaných výsledků využitelných v široké ochrannářské či plánovací praxi, tak i akademických výsledků. Mezi klíčové aplikované výstupy patří dokončení návrhu tzv. akceleračních zón pro OZE, které byly dále předány do procesu územního plánování v gesci MMR. Současně byly v rámci projektu TAČR RekreENVI dokončeny prakticky orientované výstupy zacílené na práci s návštěvnickou veřejností v environmentálně citlivých chráněných územích.

Z výstupů základního výzkumu lze vyzdvihnout článek, zabývající se změnami krajiny ve vybraných lokalitách soustavy NATURA 2000. Dále se členové našeho týmu Janík Tomáš a Dušan Romportl podíleli na vzniku unikátní databáze organismů zabíjených na komunikacích celého světa.

Vize a priority odboru do budoucna

Hlavní prioritou odboru je udržení počtu projektů a zajištění stabilního rozvíjení řešených témat. Máme ambice být vůdčím pracovištěm krajinné a prostorové ekologie v Česku, které rozvíjí přístupy prioritizace územní ochrany přírody, témata fragmentace a konektivity krajiny, hodnocení kvality, vývoje a struktury krajiny, analýzy interakce mezi krajinou a faunou a flórou a také antropogenního tlaku na krajinu, např. v souvislosti s rekreací a ochranou přírody. I v dalších letech bychom rádi rozvíjeli metody dálkového průzkumu Země.

Odbor biologických rizik (056)

Vedoucí: Mgr. Karel Černý, Ph.D.

E-mail: karel.cerny@vuk.gov.cz

Telefon: +420 734 586 583

Pracoviště odboru: Průhonice

Klíčové projekty a činnosti v roce 2025

Rok 2025 probíhal ve znamení jednak dokončování a publikování některých klíčových balíků prací – *záchrana populace topolu černého* (projekt QK22010142), populačně-ekologická analýza *Phytophthora alni* (projekt SS05010191 Olšiny), *checklist nepůvodních hub a oomycetů ČR* (projekt SS02030018 DivLand), *diverzita zavlékaných nepůvodních oomycetů v obchodních centrech, rezistentní šlechtění a další* (projekt SS02030018 DivLand), *výzkum impaktu nepůvodních hub v krajině* (projekt SS05010191 Olšiny a SS02030018 DivLand) a dokončování sběru dat a jejich vyhodnocování v oblastech dalších, např. projekty *Urbansafe* nebo *PhytoGuard* nebo *Česká sbírka fytopatogenních oomycetů* (ČSFO) či Smlouvy s MŽP F a G (invaze hub v městském a přírodním prostředí) a další.

Největší úspěchy v roce 2025

Prvním klíčovým výsledkem je úspěšné dokončení projektu *QK22010142 záchrana populace topolu černého* a dosažení všech hlavních výsledků: identifikace zbytkového výskytu t. černého, tvorba databáze výskytu, založení genofondové sbírky (klonového archivu), vypracování metodiky identifikace t. černého a vypracování metodiky jeho reintrodukce. V rámci projektu bylo vypracováno osm výsledků RIV, klíčovým zjištěním však je alarmující stav populace t. černého, která čelí nejen introgresi nepůvodního topolu balsámového, ale zejména rozpadu většiny populace tvořené přestárlými jedinci bez možnosti obnovy, v nejbližších letech tak hrozí nejen další fragmentace populace, ale i drastický pokles její početnosti.

Dalším stěžejním tématem byly práce na *Seznamu nepůvodních hub a oomycetů ČR*. Podařilo se vytvořit tým 15 odborníků ze sedmi institucí a vytvořit excelentní databázi nepůvodních hub a oomycetů. V roce 2025 byla tato databáze vyhodnocena a výsledek přetaven do publikačního výstupu (ke konci roku přijat do tisku). Důraz na kvalitní vyhodnocení přinesl mnohá překvapivá zjištění o houbových invazích ve střední Evropě (mnohá však lze generalizovat), přičemž se podařilo identifikovat množství zajímavých trendů a vazeb, a určit klíčové zdrojové oblasti zavlékaných druhů, periody, kdy a které taxonomické a ekologické skupiny byly odkud zavlékány apod. Práce je v celém postkomunistickém prostoru unikátní a demonstruje nejen trendy společné, ale i hlavní odlišnosti o průběhu invazí v západní a východní Evropě.

Třetím klíčovým tématem je výzkum recentních invazí oomycetů, což je v současné době nejvýznamnější problematika v invazní ekologii hub a oomycetů. V roce 2025 se podařilo potvrdit, že dominantním recentním způsobem zavlékání oomycetů na území ČR je obchod s okrasným materiálem v síti velkých zahradnických center. Touto cestou je recentně zavlékána celá řada u nás dosud nezjištěných taxonů (v r. 2025 publikace např. *P. pini* a *P. occultans*) s potenciálně extrémně širokými hostitelskými spektry. Kmeny všech těchto druhů jsou průběžně ukládány do ČSFO, jejíž význam průběžně značně narůstá a stává se zdrojem materiálu pro množství dalších studií. Do tohoto ranku patří i publikace objasnění vývoje populační struktury invazního druhu *P. xalni*, jejíž výsledky osvětlují bouřlivý vnitropopulační vývoj druhu a dokládají přetrvávající riziko pro zbytkové populace obou klíčových hostitelů – olší.

Čtvrtým stěžejním bodem je terénní *výzkum impaktu houbových invazí v krajině*. Tento bod přímo navazuje na předchozí a jeho cílem je osvětlit krajinný impakt těchto invazních organismů a potvrdit tak emancipaci tohoto dosud opomíjeného aspektu invazní biologie. V roce 2025 byly publikovány celkem tři práce zaměřené na výzkum tohoto fenoménu – výsledky výzkumu impaktu *P. xalni* na společenstva olšin, výzkum společného impaktu *P. xalni* a *H. fraxineus* na společenstva jasanových olšin a impakt *H. fraxineus* na porosty jasanu v CHKO České středohoří.

Vize a priority odboru do budoucna

Z perspektivy příštích let je přirozeně nejdůležitější zajistit finanční a personální stabilitu a kontinuitu výzkumu. Z širšího pohledu je klíčové pokračovat na etablování invazní mykologie v rámci invazních věd a její akceptace v resortu ŽP. Co se týče konkrétních oblastí a cílů, lze mj. zmínit výzkum recentních invazí oomycetů, založení trvalých ploch v invadovaných společenstvech a založit sběr dat v dlouhých časových řadách, dále propsat impakt těchto invazních organismů do zákonných norem a nastavit tak jejich management v oblasti, která je z pohledu těchto invazí klíčová – urbánní prostředí a nelesní krajina. Dalšími oblastmi, na které je třeba se více soustředit je rezistentní šlechtění a rozšiřování genofondů dřevin ohrožených invazemi. Jednou ze stěžejních věcí je rozšíření portfolia odboru o další oblasti invazí, jako je invazní entomologie a invaze dalších mikrobiálních organismů (bakterie, viry).

Odbor rostlinných biotechnologií (057)

Vedoucí: Ing. Jana Hanzal Šedivá, Ph.D.

E-mail: jana.sediva@vuk.gov.cz

Telefon: +420 296 528 315

Pracoviště odboru: Průhonice

Klíčové projekty a činnosti v roce 2025

Pro rozvoj našeho odboru bylo klíčové získání výzkumného projektu u Technologické agentury ČR *Stanovení genetické variability, sledování změn ekosystému a fyziologie růstu u kriticky ohroženého druhu lýkovce vonného pomocí moderních metod*. Tento projekt zahrnuje všechny oblasti výzkumu, kterým se na odboru věnujeme. Jsou to in vitro kultury, DNA analýzy, monitoring lokalit z hlediska početního stavu a taxonomie rostlin. Další významnou aktivitou je mandátní smlouva s MŽP, kde se zaměřujeme na *genetické analýzy u vybraných lesních dřevin*. V tomto roce běžel poslední rok řešení výzkumného projektu NAZV zaměřený na problematiku zachrany topolu černého, kde jsme se věnovali determinaci topolu černého podle metodiky, která byla vytvořena v rámci tohoto projektu.

Největší úspěchy v roce 2025

Naším dlouhodobým cílem je provázání našich výzkumných aktivit s dalšími odbory v rámci našeho ústavu, ale také s ostatními výzkumnými organizacemi. To se nám podařilo v nově získaném projektu, který je zaměřen na studium kriticky ohroženého lýkovce vonného. Tento projekt je širěji pojatý a vedle aktivit, kterým se věnujeme tradičně na našem odboru, spolupracujeme také s Odborem kulturní krajiny a sídel v oblasti botaniky a s Odborem prostorové ekologie v oblasti syntézy historických leteckých map a družicových snímků. V tomto projektu spolupracujeme s Univerzitou Palackého v Olomouci a komerční firmou Jan Holub s.r.o. v oblasti hodnocení genetické diversity populací lýkovce a v oblasti pěstebních postupů.

V roce 2025 jsme se aktivně zúčastnili workshopu věnovaném záchraně topolu černého v oblasti jeho determinace s využitím molekulárních metod, ale také při tvorbě certifikované metodiky. Ve spolupráci s Karlovou univerzitou jsme se podíleli na vydání studie zaměřené na genetickou strukturu většího počtu populací modřinu z oblasti Nízkého Jeseníku v kontextu celého rozšíření. Dále se nám podařilo rozvinout metodu průtokové cytometrie díky novému přístroji, který nám umožňuje detailnější genetickou charakteristiku vybraných rostlinných druhů.

Vize a priority odboru do budoucna

Hlavní prioritou našeho odboru je získávání nových výzkumných projektů, abychom nadále rozvíjeli témata, kterým se dlouhodobě věnujeme. Finanční stabilita je důležitá pro udržení v současnosti dobře fungujícího výzkumného týmu, jehož budování nás stálo značné úsilí. Při získávání projektů je naší prioritou větší spolupráce s komerční sférou.

Odbor ekologie krajiny (060)

Vedoucí: Ing. Jakub Houška, Ph.D.

E-mail: jakub.houska@vuk.gov.cz

Telefon: +420 734 874 445

Pracoviště odboru: Brno

Klíčové projekty a činnosti v roce 2025

Jedním z klíčových projektů, které pokračovaly v roce 2025 byl projekt *Politika krajiny* zadáný Ministerstvem životního prostředí. V rámci něj se podařilo dokončit vytvoření dokumentu *Politika krajiny České republiky*, který popisuje nástroje pro dlouhodobé zajištění péče o českou krajinu a který byl schválen Vládou České republiky na podzim roku 2025. Zároveň se pracovalo na *Metodice krajinného plánování* – klíčovém nástroji prostorového řešení fungování krajiny v rovnováze s aktivitami člověka. Dalším důležitým projektem je bilaterální česko-rakouský projekt základního výzkumu, financovaný rakouskou a českou grantovou agenturou GRACE: *Luční společenstva v průběhu 300 let přirozeného experimentu na velkém měřítku*. Projekt Grace zkoumá, jak se změnila luční společenstva v česko-rakouském pohraničí a jaký vliv na ně mohly mít změny krajinného pokryvu, které se v této oblasti odehrály od 19. století do současnosti.

Pokračování našich výzkumných aktivit v ekosystémech subalpínského bezlesí zajišťuje *projekt Geotundra*. Ten umožňuje provádění dlouhodobého monitoringu na hlavním jesenickém hřebeni a díky rozšíření výzkumu do NP Krkonoše přinese nejen pokrytí výzkumu ve všech českých subalpínských oblastech, ale také jejich vzájemné srovnání. Výzkum je důležitý pro porozumění vývoje biotopů subalpínských trávníků nad hranicí lesa včetně disturbancí a jednorázových událostí jejich plošného odumírání. Využíváme zde prostředky dálkového průzkumu Země a environmentálního modelování včetně algoritmů hlubokého učení a AI.

Vedle těchto aktivit pokračovaly i další projekty, a to jak domácí věnující se např. vyhodnocování nedostatku zelené infrastruktury, změnám krajiny v okolí chráněných území, dochovanosti vybraných historických krajinných struktur či analýzám půdních vlastností ve světle klimatické změny, tak zahraniční, zabývající se obnovou poškozených ekosystémů (ReCo) či využitím agrolesnictví pro posílení resilience krajiny (Horizon Europe). Důležitým projektem je *DivLand (Centrum pro krajinu a biodiverzitu)*, kde naši výzkumníci řeší úkoly spjaté se shora uvedenými tématy a koordinujeme WG Agrosystémy & Půda. Pro naše další směřování má také význam projekt zkoumající vliv různých klimaticko-environmentálních opatření v rámci společné zemědělské politiky pro biologické vlastnosti zemědělských půd.

Největší úspěchy v roce 2025

Shora zmiňované projekty generovaly zajímavé výsledky a výstupy, např. *vědecký článek zkoumající vztah mezi historickým využitím krajiny a druhovou bohatostí* v časopisu Landscape Ecology nebo metodický článek o *nových možnostech detekce půdního uhlíku na základě spektrálních vlastností půd* v časopisu Soil Use and Management

Rozvíjíme spolupráci s ostatními odbory VÚK – výsledkem úzké spolupráce především s odborem prostorové ekologie je článek zabývající se změnami krajiny ve vybraných lokalitách soustavy NATURA 2000 v Moravian Geographical Reports.

Vize a priority do budoucna

V následujícím roce budeme nejen pokračovat ve výzkumu tradičních témat, jako jsou změny krajiny, zelená infrastruktura, agrolesnictví či vztah rostlin k různým podmínkám prostředí, ať již současného či minulého, ale také se ponoříme více do hloubky při výzkumu vlastností půd a jejich ekosystémových služeb v závislosti na struktuře krajiny a managementu, predikce jejího vývoje v závislosti na scénářích klimatické změny. Chceme také metodicky definovat nastavení monitoringu zemědělské krajiny (biodiverzita, půdy) na základě zkušeností kolegů ze Švýcarska. Obecně se tedy chceme více zaměřit na volnou krajinu. V neposlední řadě plánujeme rozvíjet témata související se vznikající Politikou krajiny, jako je např. pilotní ověření Metodiky krajinného plánování. V tomto směru je již navázána spolupráce na návrzích projektů situovaných do Jihomoravského kraje.

Odbor ekologie lesa (061)

Vedoucí: Ing. Kamil Král, Ph.D.

E-mail: kamil.kral@vuk.gov.cz

Telefon: +420 605 205 086

Pracoviště odboru: Brno

Klíčové projekty a činnosti v roce 2025

Rok 2025 byl pro odbor ekologie lesa ve znamení propojování dlouhodobého terénního výzkumu s novými evropskými daty a pokročilými technologiemi. Významnou roli sehrál zejména *projekt Horizon Europe WILDCARD*, který rozšířil a upevnil mezinárodní spolupráci odboru a otevřel prostor pro celoevropské srovnání lesů ponechaných samovolnému vývoji. V jeho rámci pokračoval rozsáhlý sběr a harmonizace dat o půdě, biomase, 3D struktuře a biodiverzitě napříč hlavními ekologickými gradienty Evropy. Současně byla vytvořena jednotná databázová infrastruktura pro dendrometrická data z více než pěti set evropských lokalit, která umožní přesněji hodnotit, jak přirozené lesy zadržují uhlík a jak se mění jejich porostní struktura po ukončení hospodaření. Tuto evropskou PostgreSQL databázi od základu navrhl, implementoval a spravuje náš tým.

Rok 2025 byl zároveň silný i metodicky. Rozvíjeli jsme např. využití pozemního, mobilního i bezpilotního laserového skenování pro popis trojrozměrné struktury lesa pro nejrůznější aplikace. Vznikaly rozsáhlé databáze 3D modelů stromů a virtuálních lesních scén, které slouží jak pro ekologický výzkum, tak pro praktické aplikace – od odhadu biomasy a simulace stability porostů (*projekt InterCOST*) přes praktickou výuku lesníků (*projekt GS LČR*) až po hodnocení účinnosti vegetačních pásů proti dopravnímu hluku (*projekt ACUVEG*).

Největší úspěchy v roce 2025

Za největší úspěch lze považovat to, že se podařilo spojit *dlouhodobý výzkum přirozených lesů, mezinárodní spolupráci a technologickou inovaci do jednoho funkčního celku*. Díky tomu jsme přispěli k řadě významných vědeckých výstupů, včetně publikací v prestižních mezinárodních časopisech, které se věnovaly například vztahu růstu stromů a klimatické změny (*Nature Communication, Nature Climate Change, Agri. For. Met.*), sekvestraci uhlíku (*Environmental Research Letters, PNAS, Global Change Biology*), dlouhodobé mortalitě evropských lesů (*New Phytologist, Journal of Ecology*) a jejich obnově po požárech (*Fire Ecology*) nebo *metodám klasifikace dřevin z LiDARových dat* (*Methods in Ecology and Evolution*). Význam těchto výsledků spočívá nejen v jejich nesporné vědecké kvalitě, ale především v tom, že přinášejí prakticky využitelné poznatky pro adaptaci lesů na klimatickou změnu i obnovu lesních ekosystémů. Z přímo aplikačních výsledků lze vypíchnout vydání nové verze programu 3D Forest (v2.0).

Vize a priority do budoucna

Do dalších let vstupujeme s jasnou prioritou: co nejlépe propojit historická terénní měření, současné monitoring a nové typy prostorových dat. Klíčovým úkolem zůstává dokončení harmonizace dlouhodobě sbíraných dendrometrických dat a jejich převod do moderní prostorově orientované databáze PostgreSQL. Právě tento krok je nezbytný pro to, aby bylo možné plně využít jedinečné časové řady vznikající na lokalitách přirozených lesů už od 70. let minulého století.

Věnovat se budeme i důkladnému vyhodnocení dat projektu WILDCARD a celoevropským syntézám o sekvestraci uhlíku, struktuře lesa a změnách biodiverzity po ukončení hospodaření. Současně budeme pokračovat v rozvoji nástrojů pro analýzu trojrozměrné struktury lesa, např. v rámci letos započatého *projektu OP TAK Forestum.ai*. Plánujeme i rozšíření našeho softwarového řešení pro trojdimenzionální vyhodnocování simulovaných lesnických zásahů na síti výukových ploch Marteloscope na celoevropskou úroveň. Naší vizí tedy zůstává zvýšená orientace na evropské dotační příležitosti a mezinárodní spolupráci.

2. Zhodnocení hlavní činnosti z pohledu plnění DKRVO

Krajina, společnost a biodiverzita: vzájemné vztahy a procesy

Oblast monitorování a hodnocení dynamiky krajiny a jejích kulturních aspektů byla v roce 2025 zaměřena na hodnocení změn krajinného pokryvu, struktury krajiny a kulturních složek krajiny na různých prostorových úrovních a v různých časových horizontech. Došlo k ověřování navržené sady indikátorů, které vypovídají o změnách krajinného pokryvu a jejich důsledcích pro ekologickou stabilitu krajiny, a modelovány scénáře dalšího vývoje. Změny krajinného pokryvu byly v roce 2025 hodnoceny na celorepublikové i regionální úrovni. Zatímco celorepubliková úroveň zahrnovala všechny typy krajin, na regionální úrovni výzkum směřoval do vybraných chráněných území a jejich zázemí.

V rámci dílčího cíle hodnocení modelování biodiverzity na různých prostorových úrovních a její ochrany probíhalo v roce 2025 hodnocení biodiverzity různých typů ekosystémů, s velkým důrazem na společenstva trávníků. Důraz byl kladen na propojení výstupů modelování potenciální biodiverzity vybraných skupin organismů s výsledky monitoringů stávající druhové diverzity.

Třetí oblastí výzkumu byla analýzy současné antropogenní transformace krajiny a *hodnocení jejích dopadů na funkce krajiny*. V roce 2025 byla vymezena potenciální území pro *doplňování a návrhy nových velkoplošných zvláště chráněných území* na základě analýz prioritizace územní ochrany přírody a

krajiny. Sledovány byly hlavní dopady lidských aktivit na funkce krajiny, především na fragmentaci krajiny (např. dopravou, turismem) a narušení její konektivity. Dále se výzkum zaměřil na chybějící ekosystémové služby, které může krajina, resp. její ekosystémy poskytovat a které části krajiny je proto potřeba obnovit, aby se poskytování ekosystémových služeb i konektivita relevantních ekosystémů zlepšila. Probíhaly práce na tvorbě strategického dokumentu Politika krajiny, Metodice krajinného plánování a vymezení tzv. akceleračních zón OZE.

Poslední oblast se podrobněji zaměřila na studium dílčí části krajiny – agrosystémy, a to jak z hlediska jejich půdní složky, tak z hlediska agrolesnických systémů. Zahájeny byly projekty zaměřené na podporu půdní biodiverzity, snížení emisí skleníkových plynů a vázání CO₂.

Vybrané výsledky

Biney, J. K. M., Houška, J., Kachalova, O., Volánek, J., Agyeman, P. C., Abebrese, D. K., Azizabadi, E. C., Badreldin, N. (2025): Significance of Planet SuperDove and refined Sentinel-2 imagery fusion for enhanced soil organic carbon prediction in croplands. *Catena*, 254: 108902. <https://doi.org/10.1016/j.catena.2025.108902>.

Dostálek, J., Frantík, T. (2025) Warming climate impacts on elevational shifts in expansive native synanthropic plants along the roads: Examples of four species. *Acta Oecologica* 126, 104063. <https://doi.org/10.1016/j.actao.2025.104063>.

Grilo, C., Neves, T., Bates, J., Le Roux, A., Medrano-Vizcaíno, P., Quaranta, M., Silva, I., Soanes, K., Wang, Y. & Data Collection Consortium (including Janík, T., Romportl, D.) (2025): Global Roadkill Data: A dataset on terrestrial vertebrate mortality caused by collision with vehicles. *Scientific Data*, 12, 505.

Janík, T., Zýka, V., Havlíček, M., Borovec, R., Demková, K., Skokanová, H., Lichová, A., Mrkvová, B., Romportl, D. (2025): Natura 2000 sites as a crucial part of nature conservation? An analysis of landscape development in selected areas of the Czech Republic. *Moravian Geographical Reports*, 33(2), 106–116. <https://doi.org/10.2478/mgr-2025-0008>.

Klímová, B., Divíšek, J., Večeřa, M., Chytrý, M., Danihelka, J., Kaplan, Z., Novotný, P., Skokanová, H., Wild, J., Axamanová, I. (2025): Spatial patterns of species richness in the Czech flora: effects of sampling intensity, environment and landscape history. *Preslia* 97: 541–566. <https://doi.org/10.23855/preslia.2025.541>.

Midolo, G., Skokanová, H., Clark, A.T., Vymazalová, M., Chytrý, M., Dullinger, S., Essl, F., Šibík, J., Keil, P. (2025): Nineteenth-century land use shapes the current occurrence of some plant species, but weakly affects the richness and total composition of Central European grasslands. *Landscape Ecology* 22. <https://doi.org/10.1007/s10980-024-02016-6>.

Šantrůčková, M., Demková, K., Frantík, T., Dostálek, J. (2025): Indices of human impacts on landscapes: How do they reflect the proportions of natural habitats? *Open Life Sciences*, 20(1), 20251085. <https://doi.org/10.1515/biol-2025-1085>.

Šantrůčková, M., Demková, K., Vokoun, A. (2025). How can historic cultural landscapes be identified via open data? A case study from the Czech Republic. *Landscape Research*, 50(6), 967990. <https://doi.org/10.1080/01426397.2025.2462776>.

Možný, M., Houška, J. a kol. (2025): Model vývoje půdního pokryvu a půdních vlastností v návaznosti na scénáře klimatické změny. ČHMÚ – VÚK, Praha – Průhonice.

Houška, J. a kol. (2025): Politika krajiny České republiky s výhledem do roku 2050, přijata usnesením vlády č. 845 ze dne 29. října 2025.

Lesní ekosystémy: fungování a vývoj lesů vměnicích se podmínkách prostředí

Výzkum i v roce 2025 navazoval na dlouhodobé sledování přirozených lesů na trvalých výzkumných plochách a rozvíjel komplexní pohled na vztahy stromů, půdy, klimatu a biodiverzity.

V oblasti odezvy lesů na změnu klimatu národní i mezinárodní dendro-ekologické studie ukázaly, že klimatické faktory zvyšují vnitro-stanovištní variabilitu růstu stromů, přičemž se uplatňuje jak věková struktura porostů, tak dědictví historického imisního zatížení. Zároveň bylo prokázáno zvětšování rozměrů stejně starých stromů v posledních dekádách (vlivem prodlužování vegetačního období), což ale v budoucnu může zvyšovat citlivost stromů k suchu. Detailní monitoring přírůstků pomocí automatických dendrometrů ukázal, mimo jiné, výrazné rozdíly v časování růstu a klimatické citlivosti mezi juvenilními a dospělými jedinci.

Výzkum biodiverzity se zaměřil na komplexní hodnocení druhové a funkční rozmanitosti na pralesovitých lokalitách, zejména organismů vázaných na mrtvé dřevo. Syntetickým výstupem roku 2025 je katalog tlejícího dřeva v České republice, který dokládá řádově vyšší objem a kvalitnější substráty v přirozených lesích oproti hospodářským a formuluje doporučení pro hospodaření podporující organismy vázané na mrtvé dřevo.

Rozvoj nových metod byl v roce 2025 propojen s tématy aplikovaného managementu. Vznikla rozsáhlá databáze detailních 3D modelů stromů a virtuálních lesních scén, které slouží k simulacím leteckého laserového skenování, modelování nadzemní biomasy a mechanické stability porostů. Byly rozvíjeny metody hlubokého učení pro klasifikaci druhů a segmentaci stromů z bodových mračen a vyvinuty nástroje pro vizualizaci a hodnocení pěstebních zásahů ve 3D prostředí včetně napojení na prostorově explicitní růstové simulace. Metody bezpilotního snímání byly využity i při mapování fragmentovaných populací ohrožených dřevin (např. tisu červeného v NP Podyjí).

Vybrané výsledky

ZHANG Y., HUANG J.-G., WANG M., WANG W., YANG F., DESLAURIERS A., FONTI P., LIANG E., MÄKINEN H., OBERHUBER W., RATHGEBER C. B. K., TOGNETTI R., TREML V., YANG B., ZHAI L., ANTONUCCI S., BUTTÒ V., CAMARERO J. J., CAMPELO F., ČUFAR K., DE LUIS M., FAJSTAVR M., GIOVANNELLI A., GRIČAR J., GRUBER A., GRYC V., GÜNEY A., JYSKE T., KAŠPAR J., KING G., KRAUSE C., LEMAY A., LOMBARDI F., MARTINEZ DEL CASTILLO E., MORIN H., NABAIS C., NÖJD P., PETERS R. L., PRISLAN P., SARACINO A., SHISHOV V., VAVRČÍK H., VIEIRA J., ZENG Q., ROSSI S. (2025): Soil nitrogen drives inverse acclimation of xylem growth cessation to rising temperature in Northern Hemisphere conifers. *PNAS*, 122(30), e2421834122. <https://doi.org/10.1073/pnas.2421834122>.

KAŠPAR J., KRÁL K., LEVANIČ T., ADAMIČ P. C., ČATER M. (2025): Climate growth limitations of European beech and silver fir along the Carpathian arc – the recent state and future prospects. *Agricultural and Forest Meteorology*, 345, 110323. <https://doi.org/10.1016/j.agrformet.2024.110323>.

OULEHLE F., ŠAMONIL P., URBAN O., ČÁSLAVSKÝ J., AČ A., VAŠÍČKOVÁ I., KAŠPAR J., HUBENÝ P., BRÁZDIL R., TRNKA M. (2025): Growth and Assemblage Dynamics of Temperate Forest Tree Species Match Physiological Resilience to Changes in Atmospheric Chemistry. *Global Change Biology*, 31, e70147. <https://doi.org/10.1111/gcb.70147>.

PULITI, S., LINES, E. R., MÜLLEROVÁ, J., FREY, J., SCHINDLER, Z., STRAKER, A., ALLEN, M. J., WINIWARTER, L., REHUSH, N., HRISTOVA, H., MURRAY, B., CALDERS, K., COOPS, N., HÖFLE, B., IRWIN, L., JUNTILLA, S., KRŮČEK, M., KROK, G., KRÁL, K., ... ASTRUP, R. (2025): Benchmarking tree species classification from proximally sensed laser scanning data: Introducing the FOR-species20K dataset. *Methods in Ecology and Evolution*, 16, 801–818. <https://doi.org/10.1111/2041-210X.14503>.

HOLÍK J., JANIK D., ŠAMONIL P., HORT L., KRÁL K. (2025): Topographic conditions dominate tree species recovery over 15 years post-fire in a temperate *Pinus sylvestris* forest. *Fire Ecology* 21, 29 (2025). <https://doi.org/10.1186/s42408-025-00374-3>.

TREML V., TUMAJER J., OULEHLE F., ALTMAN J., DOLEŽAL J., VEJPUSTKOVÁ M., RYDVAL M., ALTMANOVÁ N., BRUHA L., ČADA V., FIBICH P., KACZKA R., KAŠPAR J., KOLÁŘ T., KREJZA J., MAŠEK J., MIKHAILOV S., ŠAMONIL P., RYBNÍČEK M., STOJANOVIĆ M., SVOBODA J., SVOBODA M., VAŠÍČKOVÁ I. (2025): Rapid trend towards larger and more moisture-limited trees in Central-European temperate forests. *Environmental Research Letters*, 20. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15621899>.

JAROŠ J., ŠAMONIL P., DANĚK P., ADAM D., TIKHOMIROV D., EDIRIWEERA S., CHRISTL M., EGLI M., (2025): Trees slow down erosion and allow soil progression in an extremely high-rainfall old-growth mixed dipterocarp forest of southwest Sri Lanka. *Catena* 254. 108911.

IDOATE L. J., STILLHARD J., PORTIER J., BIGLER CH., BUGMANN H., NAGEL T., CASANELLES A., J., KÄBER Y., AAKALA T., BLASCHKE M., BRZEZIECKI B., CARRER M., CATEAU E., FRANK G., FRAVER S., HOLIK J., KUCBEL S., LEYMAN A., MEYER P., MOTTA R., SAMONIL P., SEEBACH L., SVOBODA M., SZWAGRZYK J., VANDEKERKHOVE K., VOSTAREK O., ZLATANOV T., HOBI M. (2025): Trends in background mortality in unmanaged forests across Europe over the last century. *Journal of Ecology*. <https://doi.org/10.1111/1365-2745.70135>.

UKASAWA Y., ORMAN O., POUSKA V., BAČE R., PANAYOTOV M., TSVETANOV N., ZÍBAROVÁ L., NORDÉN J., KAWASAKI Y., MIKOLÁŠ M., POLEMIS E., KRÁL K., PŘÍVĚTIVÝ T., SVOBODA M., 2025. Geographical Gradient of Fungal Decay Type in Norway Spruce Logs in Europe and Its Impact on Seedling Establishment.

DORNELAS, M., ANTÃO, L.H., BATES, A.E., BRAMBILLA, V., CHASE, J.M., CHOW, C.F.Y., FONTRODONA-ESLAVA, A., MAGURRAN, A.E., MARTINS, I.S., MOYES, F., SAGOUIS, A., ADU-ACHEAMPONG, S., ACQUAH-LAMPTEY, D., ADAM D., AND ZVULONI, A., 2025. BioTIME 2.0: Expanding and Improving a Database of Biodiversity Time Series. *Global Ecology and Biogeography*. Vol. 34, Issue 5: 1–18. <https://doi.org/10.1111/geb.70003>.

LI X., SILVESTRO R., LIANG E., MENCICINI M., CAMARERO J.J., RATHGEBER C.B.K., SYLVAIN J.D., NABAIS C., GIOVANNELLI A., SARACINO A., SAULINO L., GUERRIERI R., GRIČAR J., PRISLAN P., PETERS R. L., ČUFAR K., YANG B., ANTONUCCI S., BABUSHKINA E., BIONDI F., CAMPELO F., CARRER M., DE LUIS M., DESLAURIERS A., DROLET G., FAJSTAVR M., FONTI M.V., FONTI P., GARCÍA-VALDÉS R., GRUBER A., GRYC V., GÜNEY A., KAŠPAR J., KIRDYANOV A.V., KNORRE A.A., LOMBARDI F., MÄKINEN H., MALIK R.A., MARTINEZ DEL CASTILLO E., NÖJD P., OBERHUBER W., OUIMETTE A.P., SHISHOV V., SUKUMAR R., TOGNETTI R., TREML V., VAVRČÍK H., VIEIRA J., ZENG Q., ZIACO E., ROSSI S., 2025. Warming increases the phenological mismatch between carbon sources and sinks in conifers. *Nature Climate Change*, 15. DOI: <https://doi.org/10.1038/s41558-025-02474-z>.

TUMAJER J., KAŠPAR J., ALTMAN J., ALTMANOVÁ N., CAMARERO J.J., CIENCIALA E., ČADA V., ČIHÁK T., DOLEŽAL J., FIBICH P., JANDA P., KACZKA R., KOLÁŘ T., LEHEJČEK J., MAŠEK J., MATULA R., NEUDERTO VÁ HELLEBRANDOVÁ K., PLAVCOVÁ L., RYBNÍČEK M., RYDVAL M., SHETTI R., SVOBODA M., ŠENFELDR M., ŠAMONIL P., VAŠÍČKOVÁ I., VEJPUSTKOVÁ M., TREML V., 2025. Longer growing seasons will not offset growth loss in drought-prone temperate forests of Central-Southeast Europe. *Nature Communications*, 16, 9535. DOI: <https://doi.org/10.1038/s41467-025-64568-8>.

VIEL N., GAJSKI D., PERERA-FERNÁNDEZ L. G., PÉTILLON J., PEKÁR S., 2025. What is on the menu when you move far away? Realised diet niche in a geographic-range-expanding ant-eating spider. *Journal of Biogeography*. <https://doi.org/10.1111/jbi.70036>.

HOLUŠA J., HENZLOVÁ I., DVOŘÁKOVÁ B., RESNEROVÁ K., ŠIPOŠ J., HOLUŠA O., BLÁHA J., BERČÁK R., PROCHÁZKA J., TROMBIK J., FIALA T., 2025. Abundance of Taphrorychus bicolor in beech forests: Influence of forest size and optimal conditions. Forest Ecology and Management 575: 1-13. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.foreco.2024.122362>.

SBARAGLIA C., THORN C., AMBROŽOVÁ L., BÄSSLER C., ČÍŽEK L., KOZEL P., PROCHÁZKA J., DRAG L., 2025. Sun exposure as a main driver influencing the arriving communities of saproxylic beetles on deadwood. Ecological Entomology 50: 565-576. DOI: <https://doi.org/10.1111/een.13428>.

SENF C., ESQUIVEL-MUELBERT A., PUGH T.A.M., ..., KRÁL K. et al., 2025: Towards a global understanding of tree mortality. New Phytologist. DOI: <https://doi.org/10.1111/nph.20407>.

Biomasa a udržitelné produkční systémy v kontextu klimatické změny a transformace energetiky

V roce 2025 byl výzkum zaměřen na problematiku biomasy jako klíčového domácího zdroje pro lokální a regionální energetiku, a to se zvláštním důrazem na splnění kritérií udržitelnosti. Hlavní část výzkumu se soustředila na analýzu faktorů ovlivňujících dlouhodobý potenciál biomasy, přičemž byly zohledněny dopady klimatických změn i kůrovcových kalamit. Do geografického informačního systému (GIS) byly integrovány změny potenciálu biomasy ze zemědělské a lesní půdy, což umožnilo komplexnější pohled na možnosti využití tohoto zdroje. Výsledná analýza poskytla podklady pro udržitelnější plánování a efektivní využití biomasy v regionálních energetických systémech.

Také proběhla instalace 48 repasovaných fotovoltaických panelů na skleník v areálu VÚK, čímž vznikla FVE o špičkovém výkonu 8,2 kWp. Systém byl rozdělen do čtyř samostatných stringů umožňujících detailní sledování výkonu jednotlivých skupin i panelů, což poskytlo podklady pro návrh harmonogramu produkčních činností ve skleníku a následné hodnocení dopadů instalace. Paralelně pokračoval výzkum agrovoltaiky v posttěžebních lokalitách, zaměřený na synergické využití rekultivovaných výsypek pro pěstování variantních i energetických plodin a rozvoj nových lokálních hodnotových řetězců. Významným výstupem roku byl také komplexní článek *An Incremental Optimization Methodology for Evaluating the Potential of Photovoltaic and Battery Energy Storage-Based Energy Communities*, který je v recenzním řízení v časopise Energy Reports a představuje optimalizační metodiku kombinující agrovoltaiku, rychle rostoucí dřeviny a komunitní energetiku.

Dále došlo k výraznému posunu díky analýze vyvíjející se legislativy a zpřesňování modelů a simulací; zahájeny byly i aktivity vyplývající ze směrnice EPBD4. Součástí výzkumu byla rovněž každoroční evaluace vývoje cen energií a komodit, včetně analýzy dopadů zavedení systému ETS2 na koncové ceny paliv. Zjištění ukazují, že při ceně povolenky okolo 45 EUR/t CO₂ eq po roce 2027 by mohlo dojít ke zvýšení ceny energetického uhlí pro domácnosti o více než 40 %, což je klíčové pro další modelování ekonomické konkurenceschopnosti biomasy a proces dekarbonizace energetiky.

Hlavním zdrojem produkčních dat a informací pro aktualizaci energetického potenciálu zdrojů biomasy ze zemědělské půdy zdůvodu očekávaných dopadů klimatické změny byl monitoring dlouhodobých výzkumných porostů energetických/biomasových plodin vrůžných stanovištních podmínkách České republiky včetně výzkumného pracoviště Michovky.

Vletošním roce bylo hodnoceno 11 porostů z celkového počtu 26 včetně dvou nově založených na výsypkách Malé Březno a Komořany. Produkční data zagrovoltaických systémů (výroba elektřiny) jsou shromažďována na základě experimentálního AgPV systému Michovky. Významným publikačním výsledkem byla vletošním roce certifikovaná metodika MŽP: Metody a postupy rušení výmladkových plantáží rychle rostoucích dřevin na zemědělské půdě, které je určena státní správě i odborné veřejnosti.

Vybrané výsledky

WEGER, J., VÁVROVÁ, K., KNÁPEK, J., KRÁLÍK, T., OUTRATA, D., JANOTA, L., RYBÁŘOVÁ, D. (2025): Complex aspects of development of bioenergy with regard to the impacts of climate change in conditions of the Czech Republic. Energy Reports, Volume 14, December 2025, Pages 3860–3877. <https://doi.org/10.1016/j.egyr.2025.10.010>.

WEGER, J., JOBBIKOVÁ, J. (2025/12): Metody a postupy rušení výmladkových plantáží rychle rostoucích dřevin na zemědělské půdě, které je určena státní správě i odborné veřejnosti.

KNÁPEK, J., KRÁLÍK, T., VÁVROVÁ, K., WEGER, J., JANOTA, L., RYBÁŘOVÁ, D., OUTRATA, D.: Biomass potential and effect of EI regulation on non-productive areas and fallow land. In: SDEWES 20th Conference on sustainable development of energy, water and environment systems. Dubrovnik, 2025.

KNÁPEK, J., KOLSAKLIS, N., KRÁLÍK, T., VÁVROVÁ, K.: From waste to wealth: Optimizing biogas plants for the energy transition. In: SDEWES 20th Conference on sustainable development of energy, water and environment systems. Dubrovnik, 2025.

VÁVROVÁ, K., WEGER, J., OUTRATA, D., JANOTA, L., RYBÁŘOVÁ, D. (2025): Mapa alokace energetických plodin při 10 % úhoru, úhor alokovan podle definice krajinných funkcí, úhor alokovan podle nejvyššího výnosu pšenice, nebo úhor alokovan podle nejnižšího výnosu pšenice.

VÁVROVÁ, K., WEGER, J., OUTRATA, D., JANOTA, L., RYBÁŘOVÁ, D. (2025): Mapa alokace energetických plodin při 10 % úhoru, z toho 5 % plochy úhoru alokováno na EP a 5% rozlohy alokováno na úhor.

VÁVROVÁ, K., WEGER, J., OUTRATA, D., JANOTA, L., RYBÁŘOVÁ, D. (2025): Mapa alokace energetických plodin při respektování úhoru dle skutečného stavu úhoru v roce 2024.

VÁVROVÁ, K., WEGER, J., OUTRATA, D., JANOTA, L., RYBÁŘOVÁ, D. a kol. (2025): Závěrečná zpráva ke smlouvě o provedení a poskytnutí činností a služeb v rámci veřejné zakázky Biologický výzkum a monitoring na úrovni krajiny ČR – zajištění odborné podpory pro činnost resortu životního prostředí v letech 2023–2027, Část – A: Biomasa v kontextu energetické transformace s ohledem na dlouhodobou udržitelnost využívání krajiny a ochranu klimatu. Průhonice: VÚK.

WEGER, J., ŠTENGL, K., VÁVROVÁ, K. et al. (2025): Hodnocení rizik a přínosů nových plodin pro bioenergetiku, agrolesnictví a adaptaci krajiny na klimatickou změnu, Úkol B Závěrečné zprávy za rok 2025 ke smlouvě o provedení činností a poskytnutí služeb v rámci veřejné zakázky MŽP zadané VÚK: Biologický výzkum a monitoring na úrovni krajiny ČR – zajištění odborné podpory pro činnost resortu životního prostředí. Průhonice: VÚK.

Systémy zeleně sídel, sortiment a technologie pěstování rostlin

Předmětem výzkumu je tvorba a revitalizace systémů zeleně a jejich složek, zkoumání sortimentu rostlin pro extrémní podmínky, taxonomie z pohledu ochrany světové diverzity, podpora vnitrodruhové genetické diverzity a hledání inovativních forem množení, technologií zakládání a údržby zeleně, které navazuje na výsledky dlouhodobého výzkumu VÚK.

Sídelní zeleň je studována zejména v rámci konceptu zelené infrastruktury (ZI) se zaměřením na kulturní ekosystémové služby. Soustředí se na kvalitativní hodnocení a diferenciaci prvků ZI (stávajících a potenciálních) a probíhá v jednotlivých typech urbanistických prostorů. Toto je východiskem pro opatření ke zlepšení kvality života obyvatel sídla.

Při obnově starších výsadeb jsou preferovány soudobé technologie, například výsadby do písku nebo strukturálního substrátu s využitím biouhlu i organického mulče. Testují se nové odrůdy i botanické druhy s potenciálem širšího využití, zejména ve veřejné zeleni. Výsadby jsou navrhovány tak, aby plnily více funkcí – nejen estetickou, ale také odolávaly déletrvajícimu suchu. Péče o tyto plochy je tomu přizpůsobena: výsadby nejsou zalévány ani hnojeny minerálními hnojivy.

Pro zajištění dalšího uchování stávajících kolekcí vybraného genofondu odrůd i původních druhů, především domácí provenience, jsou zajišťovány každoroční polní i laboratorní regenerace, kontrola zdravotního stavu, hodnocení položek podle klasifikátorů a export dat do mezinárodního informačního systému GRIN Czech.

Vybrané hodnotné znaky a vlastnosti sledovaných rostlin jsou využity ve šlechtění, zejména při hledání odolných genotypů vhodných pro podmínky ČR a pro jejich uplatnění v měnících se klimatických podmínkách. Ochrana genetických zdrojů rostlin a hledání nových zdrojů rezistence vůči biotickým a abiotickým stresům prostředí je významná vzhledem k velkým disturbancím krajiny v posledních letech. Neméně důležitá je také ochrana našeho přírodního dědictví, zejména ohrožených druhů. Rostlinné biotechnologie jsou cenným nástrojem k získání nových materiálů, identifikaci genetických zdrojů, jejich reprodukci a ochraně cenných a ohrožených genotypů. Genetické analýzy budou využity pro hodnocení vybraných lesních dřevin (rod *Populus*, *Quercus*, *Larix* a *Daphne*). Dále je rozvíjena metoda průtokové cytometrie, která rozšiřuje poznatky u rostlin na úrovni karyologie.

Postupy generativního a vegetativního množení dřevin byly použity k množení dřevin s definovaným původem především v rámci záchranného množení a množení sortimentu dřevin obecně. V rámci pěstebních technologií byly hodnoceny agrochemické vlastnosti organických substrátů s alternativními komponenty, které byly zařazeny do vegetačních pokusů s předpěstováním dřevin a trvalek. Byly ověřovány systémy výživy rostlin, které zohledňují vlastnosti substrátů, použitou technologii pěstování a kvalitu závlahové vody.

Dendrologická zahrada (DZ) se věnuje uchovávání a rozvoji genofondu okrasných rostlin, shromažďovaných v areálu v uplynulých desetiletích. V současné době se zaměřuje na výzkum a prezentaci taxonů adaptovaných na podmínky měnícího se klimatu. V posledních letech klade důraz také na sortimenty rostlin a pěstební metody podporující biodiverzitu bezobratlých živočichů. Dlouhodobě se zde studují vytrvalá bylinná společenstva a testují nové technologie zakládání a údržby vegetačních prvků. Výzkum a regenerace záhonů přitom zohledňují hodnocení potenciálního invazivního chování introdukovaných druhů.

Vybrané výsledky

BUSINSKÝ, R. (2025): Annotated World Taxonomic Checklist of the genus *Spiraea* (Rosaceae). – *Phyton, Annales Rei Botanicae* (Horn, Austria) 64–65: in review.

DEMKOVÁ, K., SÝKORA, M., MEDKOVÁ, L., VOKOUN, A. & SOJKOVÁ, E. (2025): Are open data sufficient for local urban green space mapping? Insights from the Czech Republic. – *Journal of Landscape Ecology* 18 (4): 20–37. <https://doi.org/10.2478/jlecol-2025-0026>.

Kaplan, Z., Danihelka, J., Chrtěk, J. Jr., Pránčl, J., Galušková, H., Šumberová, K., Velebil, J., Lepší, P., Řepka, R., Maděra, P. & Wild, J. (2025): Distributions of vascular plants in the Czech Republic. Part 14. – *Preslia* 97: 1–113.

KUTLVAŠR, J., BAROŠ, A., TRUHLÁRSKÁ, P., BERCHOVÁ BÍMOVÁ, K., VOJÍKOVÁ, M., VOJÍK, M., PYŠEK, P. & PERGL, J. (2025): Ornamental perennials in flowerbeds shaded by tree canopy: Succession over

five years since the establishment. – Perspectives in Plant Ecology, Evolution and Systematics 66 (2025). <https://doi.org/10.1016/j.ppees.2025.125847>.

PRACH, M., BEDNÁŘ, P., PRACH, J., HANZAL ŠEDIVÁ, J., SMYČKA, J. & FÉR, T. (2025): Refugial European larch in the Jeseníky region (Czechia): human-mediated Alpine admixture in protected areas. – Tree Genetics & Genomes 21 (37). <https://doi.org/10.1007/s11295-025-01722-9>.

VELEBIL, J., BUSINSKÝ, R., TRAN, T. N., NGUYEN, T. Q. T. & LUU, H. T. (2025): Pinus rarissima, a new species of the genus Pinus L. (Pinaceae) from central Vietnam. – Phytotaxa 718 (4): 249–264. <https://doi.org/10.11646/phytotaxa.718.4.1>.

VELEBIL, J., LEPŠÍ, M., LEPŠÍ, P., NOSKOVÁ, J. & BERNÁTOVÁ, D. (2025): Sorbus oravica (Rosaceae), a new remarkable endemic of Sorbus subgen. Soraria from Slovakia. – Phytotaxa 732 (3): 217–246. <https://doi.org/10.11646/phytotaxa.732.3.1>.

NOVOTNÁ, K., PODRÁBSKÁ, K., DRAHOŠOVÁ, H., ŠTOCHLOVÁ, P. (2025): Dokážeme odlišit domácí topol černý od nepůvodního topolu kanadského a jejich kříženců? Živa 73/3: 104–107.

PRACH, M., BEDNÁŘ, P., PRACH, J., HANZAL ŠEDIVÁ, J., SMYČKA, J., FÉR, T. (2025): Refugial European larch in the Jeseníky region (Czechia): human-mediated Alpine admixture in protected areas. Tree Genetics & Genomes 21, 37. <https://doi.org/10.1007/s11295-025-01722-9>.

ŠEDIVÁ, J., ZAHRADNÍK, D., ŠPÍŠEK, Z. (2025): Possibility of propagation of Sorbus domestica L. through microcuttings and seeds. Acta Hort. 1439, 275–282, <https://doi.org/10.17660/ActaHortic.2025.1439.36>.

ŠTOCHLOVÁ, P., NOVOTNÁ, K., ŠTOCHL, M., ČERNÝ, K., ZÝKA, V., ZAHRADNÍK, D., STRNADOVÁ, V., ŠETINOVÁ, D., PODRÁBSKÁ, K., DRAHOŠOVÁ, H., VAIT, J., NĚMEC, P. (2025): Metodika reintrodukce topolu černého do břehových porostů a lužních lesů. Certifikovaná metodika, VÚK, v. v. i. Certifikováno MZe ČR dne 12. 12. 2025 osvědčením č. MZE-89261/2025-16222/M315. VÚK, v. v. i., Průhonice, 34 s. ISBN 978-80-87674-54-3 (tištěná verze), ISBN 978-80-87674-57-4 (online; pdf).

ZÝKA, V., NOVOTNÁ, K., ŠTOCHLOVÁ, P., ČERNÝ, K., DRAHOŠOVÁ, H., HUMMEL, J., PODRÁBSKÁ, K., STRNADOVÁ, V., ŠETINOVÁ, D., ŠTOCHL, M., VAIT, J., ZAHRADNÍK, D. (2025): Mapa výskytu topolu černého a vhodnosti území pro jeho reintrodukcii. Specializovaná mapa s odborným obsahem, VÚK, v. v. i. Certifikováno MZe ČR dne 12. 12. 2025 osvědčením č. MZE-89237/2025-16222/MAPA729. VÚK, v. v. i., Průhonice, 23 s. ISBN 978-80-87674-58-1 (tištěná verze), ISBN 978-80-87674-59-8 (online; pdf).

PAJMOVÁ, P., BRZKOVÁ, L. (2025): Soubor map zaměřených na hodnocení stavu biotopů v historickém kontextu v šesti vybraných oblastech diferencovaného výskytu lýkovce vonného v ČR. Soubor specializovaných map s odborným obsahem.

MEDKOVÁ, L., ŠANTRŮČKOVÁ, M., SOJKOVÁ, E., VELEBIL, J., KIESENBAUER, Z., DVOŘÁČKOVÁ, M., HLAVÁČOVÁ, L. (2025): Kompoziční vývoj Dendrologické zahrady v krajinných souvislostech. Interaktivní specializovaná mapa s odborným obsahem. – Výzkumný ústav pro krajinu, Průhonice. Dostupné online: <https://storymaps.arcgis.com/stories/f64ad6c793e842409b304a4c55053c15>.

DUBSKÝ, M. & ŠÍMOVÁ, H. (2025): Stromové substráty na bázi drceného kameniva s optimálním poměrem kompostu a biouhlu. – Ověřená technologie Ztech-2025-053-02, výstup projektu VUK-IP-00027073.

Rizika pro životní prostředí

V rámci cíle bioindikace a biomonitoringu ekologických rizik byly v roce 2025 dokončeny analýzy zbylých vzorků přírodních matric (mech, potoční sedimenty, materiál skládek) odebraných v roce 2024 a nově odebraných vzorků z roku 2025. Byly dokončeny chemické analýzy 248 vzorků břehových sedimentů odebraných u 17 sledovaných potoků, 64 vzorků materiálů z 16 starých skládek odebraných r. 2025 na území NP Podyjí a Šumava, 52 vzorků mechu zlesů NP Podyjí a 64 vzorků mechu exponovaných na stojanech (metoda moss-bags) na vybraných místech vřesovišť a xerothermních trávníků na Podyjí ke zjištění aktuální úrovně atmosférického spadu dusíku. Výsledky analýz vod 5 potoků zNP Šumava byly zpracovány v rukopise k publikaci Silva Gabreta. Byly dokončeny analýzy mechu a vyhodnoceny výsledky šíření a rizika vstupů do vodotečí 38 prvků, 16 PAU a 8 PCB do vzdálenosti 200 m silnice II/611 Poděbradské a dálnice D11 Hradecké do modelového povodí Výrovky. Ve spolupráci se SÚRO byly stanoveny obsahy radionuklidů v mechu odebraném na vybraných lokalitách v roce 2024. Podařilo se získat prostředky ze SFŽP na národní monitoring bioindikace atmosférických spadů pomocí analýzy mechu 2026 dlouhodobě probíhající v rámci mezinárodního projektu OSN EHK ICP-Vegetation. V roce 2025 byly odebrány vzorky mechu na ca 295 „trvale“ monitorovaných místech využívaných v projektu a vzorky jsou připravovány k analýze. V rámci smlouvy s Vápenkou Čertovy schody a.s. bylo pokračováno v bioindikaci atmosférického spadu dusíku v CHKO Český kras v roce 2025. Nově byly získány prostředky na sledování distribuce obsahu 40 prvků v listech, letorostech a kořenech klonu vrby Rokyta a topolu J105 pěstovaných v substrátu ornice a jíl a ošetřených různými variantami hnojivých roztoků a digestátů peří, potměníka a ryb. Zároveň byl sledován přestup rizikových prvků z toxického pěstební substrátu z Kladna do segmentů pěstovaných rostlin ošetřených hnojivými roztoky. Také byla sledována rychlost rozkladu celulózy v pěstebních substrátech po ošetření různými variantami hnojivého ošetření.

V rámci druhého dílčího cíle byl v roce 2025 do tisku přijat seznam nepůvodních hub a oomycetů. Probíhala tvorba výstupů z ukončeného výzkumu diverzity druhů recentně zavlékaných spolu s okrasných rostlinným materiálem. V rámci výzkumu invazí patogenů a škůdců v městském prostředí byla hodnocena diverzita, zdravotní stav a výskyt škůdců a patogenů různých typů urbánní vegetace a vypracovány příslušné seznamy patogenů a škůdců. Pro nejvýznamnější druhy z tohoto seznamu byly vytvářeny jednotlivé karty s jejich popisy, impaktem a možnostmi managementu tak, aby byly údaje v praxi stakeholdery snadno použitelné a v důsledku došlo ke stabilizaci stavu poškozené vegetace. Probíhal větší objem terénních prací, které byly zaměřeny na identifikaci impaktu vybraných invazních hub v přírodním prostředí – na invadované biotopy a biodiverzitu. Byly vybírány oblasti a lokality pro vytvoření sítě využitelné pro trvalý monitoring impaktu vybraných patogenů a změn vybraných citlivých biotopů, zakládány monitorovací plochy a sbírána vegetační data o měnícím se prostředí. Byl vytvořen model potenciálního impaktu jednoho druhu a jeho vizualizace. Byla vytvořena predikce impaktu *H. fraxineus* pro CHKO České středohoří. Byl dokončen výzkum vývoje vnitrodruhové sktruktury vybraného invazního organismu a objasněny změny v genové diverzitě a fitness a jejich příčiny a následky. Na hlavní téma navázaly další dílčí aktivity, např. hodnocení výnosu a odolnosti rychle rostoucích genotypů topolu černého tolerantních vůči *Melampsora larici-populina*, šlechtění olše lepkavé vůči *P. alni* a udržování jejich genofonu a genofonu jasanu ztepilého, rezistentní šlechtění podnoží rododendronů rezistentních vůči *P. cinnamomi*, hodnocení invazního potenciálu u dalších vybraných skupin organismů, práce související s uchováváním vybraných patogenních organismů apod. Průběžně byl uchováván genofond vybraných nebezpečných organismů.

Vybrané výsledky

Suchara, I., Procházka, V., Sucharová, J., Holá M. 2025. Which trace elements are accumulated in fronds of the *Athyrium filix-femina* fern? a study from the Czech Republic. *Environ Monit Assess* 197: 801. <https://doi.org/10.1007/s10661-025-14201-4>.

Havrdová A., Douda J., Boublík K., Doudová J., Král P., Černý K., Pecka Š., Zahradník D., Strnadová V., Sucharová J., Vojta J. (2025) Decadal decline in herbaceous species richness in wetland forests: effects of an introduced pathogen and environmental change. *Forest Ecology and Management* 583, 122569, <https://doi.org/10.1016/j.foreco.2025.122569>.

Vojta J., Černý K. (2025): Understory vegetation of ash-alder woods and alder carrs attacked by alien tree pathogens: a local study from the Czech Republic. *Forest Pathology* 55(6): e70048. <https://doi.org/10.1111/efp.70048>.

bude 2026

Mrázková M., Hrabětová M., Černý K. (2025): First Report of *Phytophthora pini* Causing Root and Collar Rot of *Chamaecyparis lawsoniana* and *Taxus baccata* in the Czech Republic. *New Disease Reports* 52(1): e70061. <http://dx.doi.org/10.1002/ndr2.70061>.

Chumanová E., Černý K., Zahradník D. (2025): Impakt voskovičky jasanové (*Hymenoscyphus fraxineus*) v CHKO České středohoří a na území LS Litoměřice – mapa klasifikace lesních porostů ve správě LČR, s. p. dle predikovaného ohrožení patogenem k roku 2023. Specializovaná mapa s odborným obsahem. Výzkumný ústav pro krajinu, v. v. i., Průhonice. Online. In: Geoportál VÚKOZ, 2025. Dostupné z: <https://vukoz.maps.arcgis.com/home/index.html>.

Severa M. (2025): *Rhododendron* cv. 'Rýchory'. Osvědčení UKZUZ 190215/2025. Odrůdová kniha VÚK č. 845/2025.

Hrabětová M., Mrázková M., Černý K. (2025): Plíseň zimostrážová – *Phytophthora occultans*. Nový patogen ohrožující buxusy. *Zahradnictví* 5: 30–32.

Pecka Š., Koukol O., Šrámková G., Zahradník D., Prospero S., Štochllová P., Černý K. (2025): Population Structure of *Phytophthora xalni* on a Local Scale and its Temporal Development. *Phytopathology* <https://doi.org/10.1094/PHYTO-03-25-0091-R>.

Vrchovecká S., Štochllová P., Amirbekov A., Waclawek S. (2025): Phytoremediation and Phytoscreening of Micropollutants Using Black Poplar: Integration of LC-MS/MS Multiscreening and Rhizospheric Microbiome Analysis, *J. Hazard. Mater. Lett.* <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.5402028>.

Pecka Š., Černý K. (2025): Plíseň olšová – vývoj vnitrodruhové diverzity a agresivita jednotlivých genotypů. *Lesnická práce*.

Haňáčková Z., Hrabětová M., Zíbarová L., Šafránková I., Sedlářová M., Bergová E., Dumalaslová V., Hanzalová A., Lorenc F., Palicová J., Novotný D., Svobodová I., Šandová M., Zahradník D., Černý K. (2026): Alien fungi and oomycetes in the Czech Republic. *Czech Mycology*.

Mapy

Mapové výsledky jsou dostupné na ústavním **GEOPORTÁLU** na adrese <https://vukoz.maps.arcgis.com/home/index.html>.

3. Přehled projektů v roce 2025

Tabulka 1. Přehled realizovaných a získaných projektů v členění DKRVO 2023-2027.

Oblast výzkumu	Číslo projektu	Název projektu	Poskytovatel
OV1	SS02030018	Centrum pro krajinu a biodiverzitu (DivLand) – WG C (+ část agrolesnictví ve WP C3)	TAČR
OV1+OV4	SS02030018	Centrum pro krajinu a biodiverzitu (DivLand) – WG E	TAČR
OV1+OV4	SS02030018	Centrum pro krajinu a biodiverzitu (DivLand) – WG A	TAČR
OV1	101059794	DIGItal Tools to help AgroForestry meet climate, biodiversity and farming sustainability goals: linking field and cloud (DIGITAF)	Horizon Europe
OV1	SS06010402	RekreENVI – komplexní hodnocení dopadů cestovního ruchu na území KRNAP	TAČR
OV1	CE0100098	Restoring degraded eco-systems along the Green Belt to improve biodiversity and ecological connectivity (ReCo)	Interreg CE
OV1	DH23P03OVV006	Historická kulturní krajina v ohrožení a její vize v kontextu soudobých proměn	MK (NAKI III)
OV1	GF23-08869L	GRACE: Luční společenstva v průběhu 300 let přirozeného experimentu na velkém měřítku	GAČR
OV1	SS07020042	Modelování potenciální náhradní vegetace jako nástroj ochrany přírody	TAČR
OV1	0089/22/900	Hodnocení potenciálu rozvoje chráněných území a hodnocení dynamiky a konektivity krajiny (D)	MŽP
OV1	0089/22/900	Hodnocení potenciálu rozvoje modro-zelené infrastruktury (E)	MŽP
OV1	0089/22/900	Příprava politiky krajiny, krajinného plánování a akceleračních zón OZE – Komponenta Politika krajiny a krajinné plánování	MŽP
OV1	0089/22/900	Příprava politiky krajiny, krajinného plánování a akceleračních zón OZE – Komponenta Akcelerační zóny	MŽP
OV1	SS07010439	Rozvoj a ověřování lokálních opatření na dlouhodobou podporu půdních organismů a žádoucích skupin bezobratlých na intenzivně zemědělsky obhospodařovaných plochách	TAČR
OV1	SQ01010248	Analýzy prostorových dat jako praktická nástroj ochrany druhů a biotopů alpského a subalpínského bezlesí pod vlivem globálních změn	TAČR

Oblast výzkumu	Číslo projektu	Název projektu	Poskytovatel
OV1	SQ01010201	Valorizace uhlíkatých materiálů pro snížení emisí skleníkových plynů v živočišné výrobě a pro podporu primární produkce a sekvestrace uhlíku v půdě	TAČR
OV1	SQ01020253	Komplexní analýza systémů hospodaření v podmínkách konvenčního, ekologického a regenerativního zemědělství s ohledem na snižování emisí skleníkových plynů, pohlcování, využití a dlouhodobé uložení uhlíku do půdy v podmínkách změny	TAČR
OV1	ATCZ00178	Biodiversity Research & Monitoring AT-CZ 2024-2028	Interreg VI–A Austria-Czechia
OV1		Komplexní řešení fragmentace krajiny ČR – Zajištění krajinné konektivity jako základní předpoklad druhové ochrany	Program švýcarsko-české spolupráce
OV1		Posílení biodiverzity vybraných taxonomických skupin ve vybraných lesních biotopech ve vlastnictví Lesů České republiky, s. p. a dalších partnerů	Program švýcarsko-české spolupráce
OV2	SS02030018	Centrum pro krajinu a biodiverzitu (DivLand) – WG B	TAČR
OV2	GA23-06745S	Jak funkční vlastnosti stromů zprostředkovávají interakce mezi sousedy, nepřáteli a mutualisty: objasnění soužití v tropickém a temperátním lese	GAČR
OV2	LUC23023	Krok k pokročilé inventarizaci lesních porostů pomocí laserového skenování a 3D modelování. Lze omezit náročná pozemní šetření?	MŠMT
OV2	GA24-11119S	Globální model vývrátů a role mortality stromů v ukládání uhlíku	GAČR
OV2	101081177	Effects of rewilding in forests and agricultural lands on carbon sequestration and diversity (WILDCARD)	Horizon Europe
OV2	CL01000058	Stanovení a optimalizace vegetačních pásů přirozené dřevinné skladby sloužících k útlumu hluku z dopravy (ACUVEG)	TAČR
OV2	0089/22/900	Dynamika vývoje a změny biodiverzity přirozených lesů (CH)	MŽP
OV2	SOSOST-75/2024	Role disturbančního režimu pro hydrologii a biokomplexitu lesů Šumavy	Správa NP Šumava
OV2	SML-00012-2023-9947	Metodologie vyhodnocování simulovaných pěstebních zásahů ve 3D	GS LČR
OV2	CZ.01.01.01/01/24_062/0007529	Forestum.ai - vývoj nástroje pro inventarizaci a predikci růstu lesa pomocí metod dálkového průzkumu, strojového učení a procesních modelů růstu	OP TAK

Oblast výzkumu	Číslo projektu	Název projektu	Poskytovatel
OV2	SQ01010027	Komplexní řešení přístupu k environmentálně akceptovatelné obnově lokální fragmentované populace tisu červeného v chráněných územích podél řeky Dyje včetně NP Podyjí	TAČR
OV2	ATCZ00178	Biodiversity Research & Monitoring AT-CZ 2024–2028	Interreg VI–A Austria-Czechia
OV2	1250200008	Rozšířený monitoring přirozených lesů	NP ŽP
OV2	0056/16/25	Vyhodnocení současného stavu a dosavadního vývoje lesa ponechaného samovolnému vývoji v lokalitě Doutnáč v NPR Karlštejn v CHKO Český kras.	AOPK
OV3	SS02030031	Integrovaný systém výzkumu, hodnocení a kontroly kvality ovzduší (ARAMIS)	TAČR
OV3	SS02030018	Centrum pro krajinu a biodiverzitu (DivLand) – WG C, část WP C3	TAČR
OV3	SS04030013	Centrum socio-ekonomického výzkumu dopadů environmentálních politik (SEEPIA)	TAČR
OV3	TN02000044	Biorafinace a cirkulární ekonomika pro udržitelnost (BIOCIRKL)	TAČR/NCK
OV3	0089/22/900	Hodnocení rizik a přínosů nových plodin pro bioenergetiku, agrolesnictví a adaptaci krajiny na klimatickou změnu (A)	MŽP
OV3	0089/22/900	Biomasa v kontextu energetické transformace s ohledem na dlouhodobou udržitelnost využívání krajiny (B)	MŽP
OV3	CZ.10.02.01/00/24_048/0000375	Green Mine – celková revitalizace a resocializace lomu ČSA	OP ST 2024-2027
OV3	TS02010162	Komplexní nástroje nové podpory rozvoje OZE – návrh legislativních, ekonomických a nefinančních nástrojů	TAČR
OV4	MZE-62216/2022-13113	Zachování a využití genofondu okrasných rostlin	MZe
OV4	QK22010142	Záchrana populace topolu černého a jeho využití ve vodohospodářství a lesnictví	NAZV MZe
OV4	DH23P030VV072	Dendrologická zahrada jako pokračovatelka zahradnické a krajinářské tradice v Průhonicích	MK (NAKI III)
OV4	0089/22/900	Diverzita rostlin zelené infrastruktury sídel, možnosti její ochrany a rozvoje (F)	MŽP
OV4	0089/22/900	Testování genetické diverzity a původnosti populací dřevin v chráněných územích pro účely jejich ochrany pomocí molekulárních markerů (H)	MŽP

Oblast výzkumu	Číslo projektu	Název projektu	Poskytovatel
OV4	SQ01020054	Stanovení genetické variability, sledování změn ekosystému a fyziologie růstu u kriticky ohroženého druhu lýkovce vonného pomocí moderních metod	TAČR
OV5	MZE-62216/2022-13113	Zachování a využití genofonu mikroorganismů – Sběrka patogenních virů okrasných rostlin	MZE
OV5	MZE-18568/2025-13113	Zachování a využití genofonu mikroorganismů – Česká sbírka fytopatogenních oomycetů	MZE
OV5	SS02030018	Centrum pro krajinu a biodiverzitu (DivLand) – WG D	TAČR
OV5	SS02030027	Vodní systémy a vodní hospodářství v ČR v podmínkách změny klimatu (Centrum VODA)	TAČR
OV5	0089/22/900	Zjišťování aktuálních a dlouhodobě akumulovaných atmosférických spadů a jejich rizik v přirozených ekosystémech ČR (C)	MŽP
OV5	0089/22/900	Ohrožení ekosystémů, zejména chráněných území, invazními patogeny – monitoring, modelování a návrh managementu (G)	MŽP
OV5	SS07010260	Nebezpeční a invazní škůdci a patogeny dřevin v urbanizované krajině. Významná rizika v průběhu klimatické změny a jejich řešení	TAČR
OV5	1250200006	Biomonitoring aktuální atmosférické depozice pomocí analýzy mechu – mezinárodní závazek ČR k dodržování Úmluvy o omezování znečišťování ovzduší přecházejícím hranice států	NP ŽP
OV5	1250200007	Dlouhodobý monitoring vývoje složení a struktury břehových porostů poškozených invazními	NP ŽP
OV5	PVL-48/2025/SML	Návrh zásad dlouhodobého managementu porostu dřevin na Novořecké hrázi na Třeboňsku	Povodí Vltavy, s. p.

V roce 2025 bylo zahájeno řešení 5 projektů podpořených TA ČR z Programu PPŽ II a jednoho projektu Interreg (Česko–Rakousko). Byla zahájena realizace 3 projektů ve výzvě NP ŽP 2/2025 zaměřené na monitoring složek životního prostředí, a to s celkovou výší dotace 23 459 016 Kč: Rozšířený monitoring přirozených lesů (16 409 016 Kč), Dlouhodobý monitoring vývoje složení a struktury břehových porostů poškozených invazními patogeny (3 090 000 Kč) a Biomonitoring aktuální atmosférické depozice pomocí analýzy mechu – mezinárodní závazek ČR k dodržování Úmluvy o omezování znečišťování ovzduší přecházejícího hranice států (3 960 000 Kč). Pokračoval Národní program konzervace a využívání genetických zdrojů rostlin a agrobiodiverzity, z něhož je spolufinancována část vybraných genofondových sbírek (okrasných rostlin, virů a oomycetů).

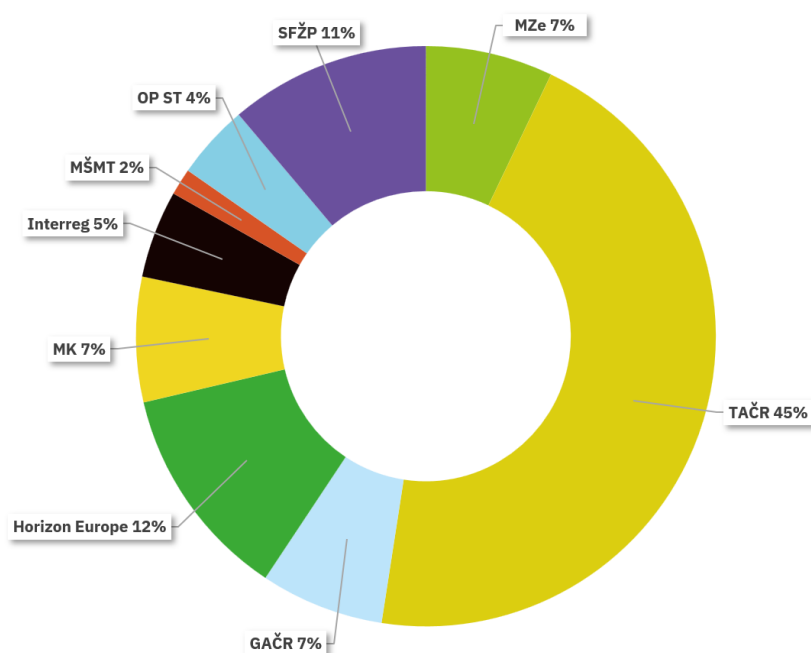
Výzkumné potřeby veřejné správy VÚK plnil prostřednictvím projektů odborné podpory resortu či smluvního výzkumu. Jedná se zejména o řešení smlouvy: Biologický výzkum a monitoring na úrovni krajiny ČR – zajištění odborné podpory pro činnost resortu životního prostředí (19 000 000 Kč) a pokračující smlouvy Příprava politiky krajiny, krajinného plánování a akceleračních zón OZE

(20 248 000 Kč). Zároveň pokračovalo řešení smluv se Správou NP Šumava (Role disturbančního režimu pro hydrologii a biokomplexitu lesů Šumavy) a s Lesy České republiky, s. p. (Metodologie vyhodnocování simulovaných pěstebních zásahů ve 3D).

Nové projekty probíhající v roce 2025, které byly zařazeny do hospodářské činnosti, jsou: Vyhodnocení současného stavu a dosavadního vývoje lesa ponechaného samovolnému vývoji v lokalitě Doutháč v NPR Karlštejn v CHKO Český kras (499 587 Kč) a Návrh zásad dlouhodobého managementu porostu dřevin na Novořecké hrázi na Třeboňsku (138 000 Kč).

Celkový počet aktuálně řešených projektů je 49. Od 1.ledna 2026 začne realizace projektů získaných v rámci Programu švýcarsko-české spolupráce II; ve výzvě velkého grantového schématu je VÚK partnerem dvou projektů. V roce 2026 bude rovněž zahájena realizace úspěšného projektu získaného z OP TAK Forestum.ai – vývoj nástroje pro inventarizaci a predikci růstu lesa pomocí metod dálkového průzkumu, strojového učení a procesních modelů růstu (7 910 800 Kč).

Struktura poskytovatelů 2025 (mimo IP)

Obrázek 2. Struktura poskytovatelů 2025 (mimo IP)

Smluvní výzkum, který není součástí grafu, tvoří projekty: Návrh zásad dlouhodobého managementu porostu dřevin na Novořecké hrázi na Třeboňsku, Vyhodnocení současného stavu a dosavadního vývoje lesa ponechaného samovolnému vývoji v lokalitě Doutháč v NPR Karlštejn v CHKO Český kras, Metodologie vyhodnocování simulovaných pěstebních zásahů ve 3D, Smlouva MŽP: Biologický výzkum a monitoring na úrovni krajiny ČR – zajištění odborné podpory pro činnost resortu životního prostředí v letech 2023–2027, Příprava politiky krajiny, krajinného plánování a akceleračních zón OZE, Role disturbančního režimu pro hydrologii a biokomplexitu lesů Šumavy.

4. Výkonnost organizace v kontextu hodnocení dle Metodiky 17+

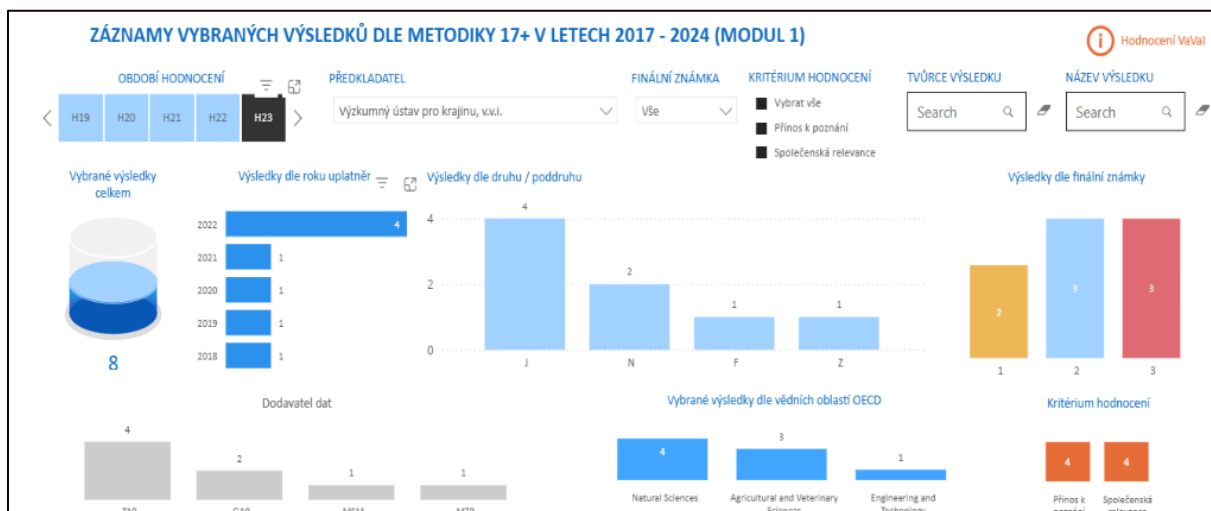
Modul 1

VÚK dosahuje velmi dobrých výsledků v hodnocení na národní úrovni, které má za úkol postihnout excelentní dosažené výsledky výzkumných organizací.

V rámci peer-review hodnocení (modul 1) výsledků výzkumných organizací, realizovaných v průběhu roku 2025 ještě podle Metodiky 17+, měl ústav možnost podat v hodnoceném období 2020 až 2024 do hodnocení 41 vybraných výsledků.

Z celkového počtu 41 do hodnocení předaných výsledků bylo 83 % hodnoceno známkou lepší nebo rovnou 3 (výsledek na velmi dobré úrovni, jehož využití v praxi přinese změnu s ekonomickým dopadem na českém trhu či změnu s dopadem na společnost, s reálným předpokladem uplatnění v oblastech veřejného zájmu).

Žádný z výsledků neobdržel známku 5. VÚK dodržuje pokyny RVVI, resp. Komise pro hodnocení výzkumných organizací a přihlašuje výsledky ve struktuře reflektující její misi, tj. zahrnující vyrovnaný počet aplikovaných a publikačních výstupů a průřez jednotlivými výzkumnými funkčními celky a vědními obory. Vědomě tak vybírá nižší počet bibliometrizovatelných výstupů (článků Jimp), za něž jsou obecně získávány lepší známky, než by mohl.

Obrázek 3. Výsledky hodnocení VÚK v modulu 1 dle Metodiky17+ (zdroj: IS VaVai k 1. prosinci 2025)

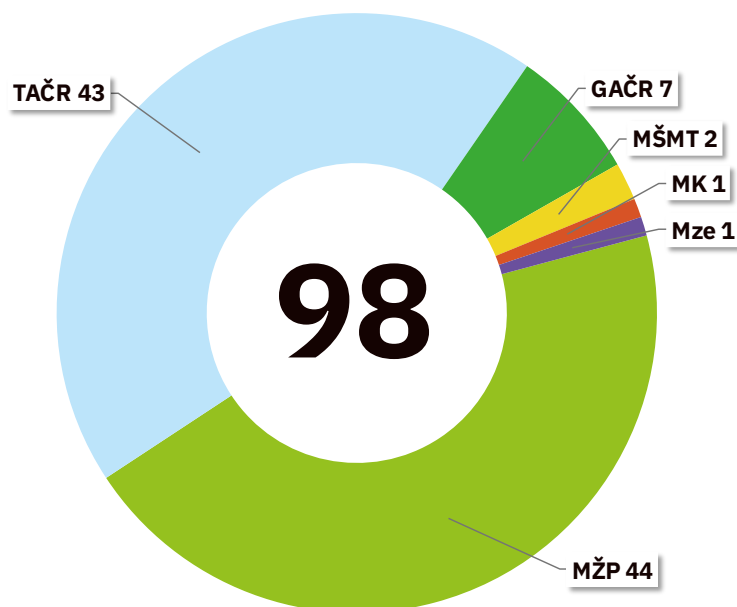
Modul 2

Co se týče bibliometrie (modul 2 národního hodnocení), v produkci VÚK jsou zastoupeny z velké části články v kvalitních časopisech s impakt faktorem, často v nejlepších v daném oboru. V roce 2025 (rok sběru dat) bylo do registru informací o výsledcích (RIV) posláno **98 výsledků**, z toho 38 článků v databázi Web of Sciences (WoS).

Při formulaci dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace na roky 2023–2027 *byly jednotlivé oblasti výzkumu koncipovány jako co nejvíce vyvážené*. Přesto jsou mezi nimi stále patrné rozdíly, dané především širší spektra řešených témat i jejich prostorovým měřítkem. Některé oblasti jsou více zaměřeny na základní výzkum, jiné na výzkum aplikovaný, přičemž pro každý typ výzkumu jsou typické jiné druhy výsledků.

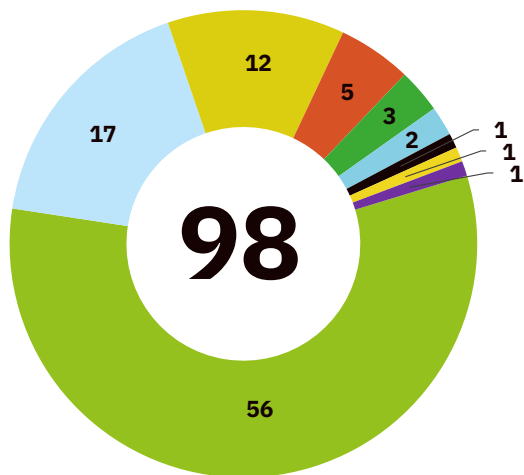
Stejně jako v předchozích letech lze zaznamenat dlouhodobě vyvážené zaměření VÚK jak na základní výzkum, tak na aplikaci získaných poznatků v praxi. Výsledky uvedené v DKRVO dle jednotlivých oblastí výzkumu zahrnují širokou škálu podporovaných výstupů od publikačních (články v renomovaných recenzovaných časopisech), knihy a přímo aplikovatelné výsledky, které mají již tradiční strukturu (specializované mapy s odborným obsahem, ověřené technologie, certifikované metodiky, užité vzory). Články v odborných časopisech jsou převážně publikovány *v kvalitních impaktových časopisech*, významnou část z nich tvoří globální studie či články vzniklé na základě mezinárodní spolupráce. Není tu tedy prostor pro méně kvalitní teoretické výstupy bez dopadu na přínos k poznání či společenskou relevanci nebo dokonce publikace v predátorských časopisech.

Počet výsledků za poskytovatele

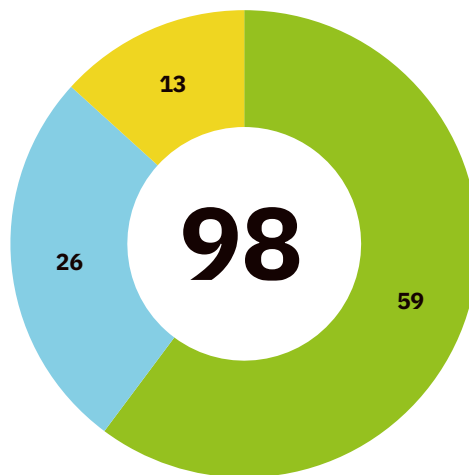
Obrázek 4. Počet výsledků za poskytovatele (zdroj: IS VaVaI k 1. prosinci 2025)

Počet výsledků dle druhů

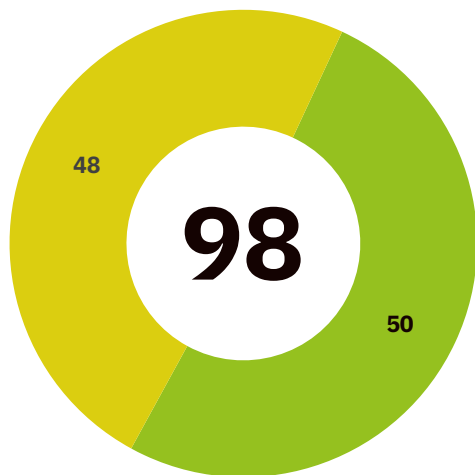
- ▶ J recenzovaný odborný článek
- ▶ N metodika, léčebné a pam. postupy, spec. mapy
- ▶ O ostatní výsledky
- ▶ V souhrnná a výzkumná zpráv s utajovanou informací
- ▶ Z poloprovoz. ověřená technologie, odrůda, plemeno
- ▶ D stať ve sborníku
- ▶ G technicky realizované výsledky
- ▶ W uspořádání workshopu stať ve sborníku
- ▶ C kapitola/y v odborné knize

Počet výsledků dle kategorií

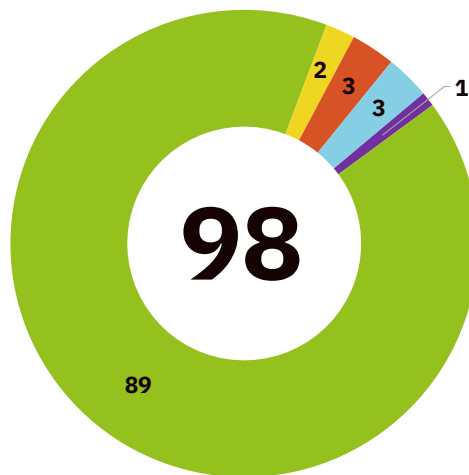
- ▶ P – publikační výsledky (J, B, C, D)
- ▶ A – aplikované výsledky (P, Z, F, G, H, N, R, S, V)
- ▶ O – ostatní výsledky (A, E, M, W, O)

Počet výsledků dle jazyka

- ▶ čeština
- ▶ angličtina

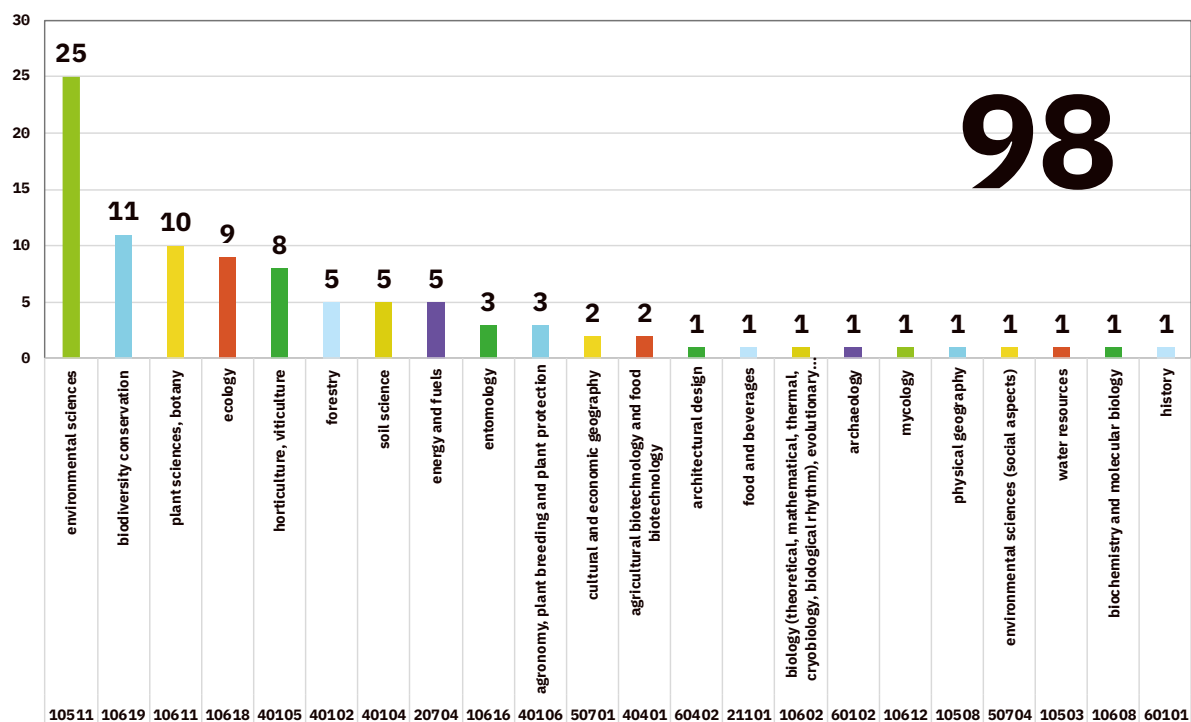
Počet výsledků dle roku uplatnění

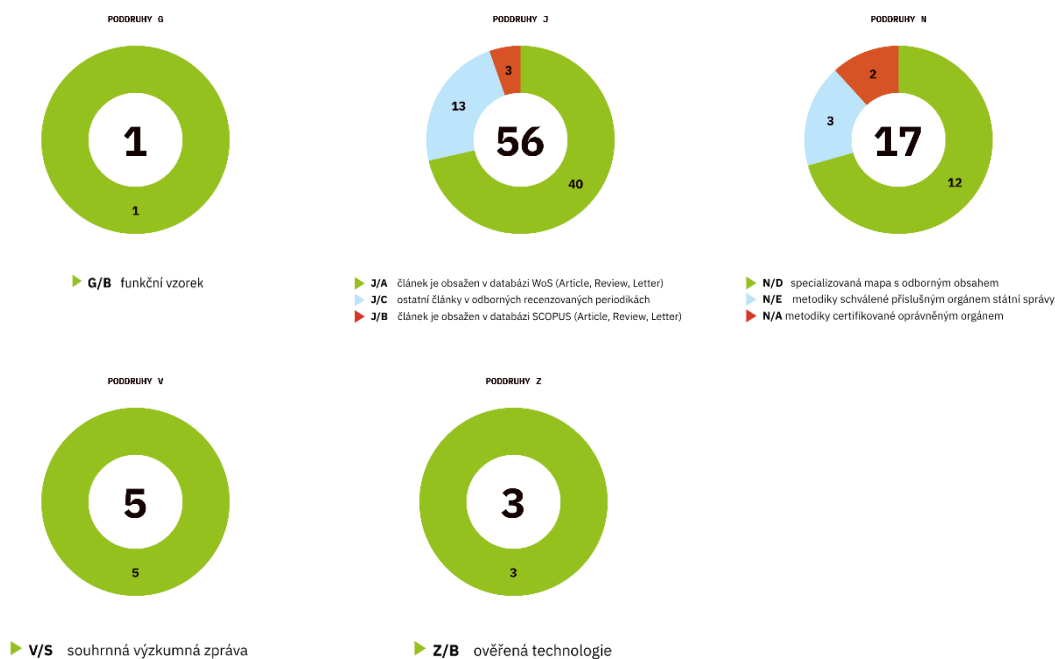
- ▶ rok 2025
- ▶ rok 2024
- ▶ rok 2023
- ▶ rok 2022
- ▶ rok 2021

Obrázek 5. Struktura výsledků zaslaných do RIV dle druhů, kategorií, jazyka a roku uplatnění (zdroj: IS VaVaI k 1. prosinci 2025)

Počet výsledků podle vědních oborů

Obrázek 6. Počet výsledků zaslaných do RIV dle vědních oborů (zdroj: IS VaVaI k 1. prosinci 2025)

Obrázek 7. Podruhy nejvýznamnějších výsledků zaslaných do RIV (zdroj: IS VaVaI k 1. prosinci 2025)

5. Spolupráce

Národní i mezinárodní spolupráce představují pro VÚK strategicky důležitou součást rozvoje organizace, která přispívá k posilování odborných kapacit a kvality výzkumu.

Propojení s partnery v rámci ČR umožňuje sdílení know-how, koordinaci tematických priorit, efektivní využívání dostupných kapacit a vytváření synergických efektů napříč institucemi. Spolupráce na národní úrovni zároveň posiluje schopnost podílet se na řešení strategických výzkumných témat, která mají přímý dopad na společnost i státní správu.

Ještě zásadnější roli hraje mezinárodní spolupráce, která otevírá přístup k novým poznatkům, technologiím, metodikám a výzkumným infrastrukturám, a umožňuje zapojení do excelentních výzkumných konsorcií. Díky ní může instituce lépe reagovat na globální vědecké výzvy, porovnávat kvalitu své práce v mezinárodním kontextu. Mezinárodní projekty, sítě a partnerské iniciativy navíc posilují reputaci organizace a vytvářejí prostor pro rozvoj odborných kompetencí zaměstnanců.

Kombinace národní a mezinárodní spolupráce tak umožňuje výzkumné instituci nejen zvyšovat kvalitu a dopad výzkumu, ale také strategicky rozvíjet své kapacity, rozšiřovat zdroje financování a dlouhodobě posilovat svou pozici v národním i globálním výzkumném prostředí. Z hlediska rozvoje mezinárodní spolupráce bylo *v roce 2025 významným milníkem získání členství v European Forest Institute.*

6. Knihovna

Odbor: knihovna VÚK (058)

Vedoucí: Ing. Jana Dostálková

E-mail: jana.dostalkova@vuk.gov.cz

Telefon: +420 733 569 719

Knihovna je odborným informačním pracovištěm VÚK jedná se o knihovnu základní se specializovaným knihovním fondem, která slouží především zaměstnancům ústavu pro potřeby vědeckého výzkumu; své služby však poskytuje i odborné a ostatní veřejnosti. Tematicky se knihovna soustřeďuje na obory působnosti ústavu.

Knihovní fond knihovny zahrnuje cca 20 000 svazků (monografie, periodika, sborníky, výzkumné zprávy, normy, kartografické materiály, separáty aj.). Z tohoto fondu jsou poskytovány výpůjční služby (prezenční, absenční, meziknihovní výpůjční služby v rámci ČR i mezinárodní). Knihovna poskytuje i bibliograficko-informační služby, reprografické, informační či jiné konzultační služby. Na webových stránkách knihovny je každý měsíc zveřejňován anotovaný seznam publikací nově získaných do knihovny.

Ve studovně jsou k dispozici periodika aktuálního roku – v roce 2025 to bylo 32 českých a 16 zahraničních periodik. Knihovna spolupracuje s Národní knihovnou ČR a podílí se na budování Souborného katalogu České republiky, který soustřeďuje ve své databázi údaje o dokumentech ve fondech českých knihoven a institucí.

I v roce 2025 se knihovna účastní **projektu CARDS** (Czech Academic and Research Discovery Service), jehož cílem je vytvořit a v pilotním provozu ověřit novou společnou knihovně-informační platformu pro segment výzkumných a akademických knihoven v České republice. Tato platforma nové generace (PNG) poskytne kvalitní vyhledatelnost a dostupnost zdrojů (elektronických, digitalizovaných i tištěných) a výsledků výzkumu prostřednictvím centrálního vyhledávače a dalších služeb pro Informační systém výzkumu, vývoje a inovací.

Pro naši knihovnu z toho vyplynuly nové úkoly: příprava a čištění dat pro převod ze stávajícího knihovního systému (WinISIS) do platformy nové generace. Současně probíhá celková revize knihovního fondu, a to včetně dlouhodobých výpůjček publikací u výzkumných pracovníků, a příprava na převedení údajů do nové společné platformy. Od roku 2025 se počet odebíraných elektronických informačních zdrojů prostřednictvím projektu CzechELib zvýšil z jednoho na tři. Kromě Web of Science je předplácena též databáze Scopus a Springer. Jako každý rok proběhlo předání dat za VÚK do národních registrů, např. do Registru informací o výsledcích (RIV).

E. Další činnost

Mezi další činnost ústavu spadá poradenská a konzultační činnost pro veřejnou správu, vyhodnocování politik v ochraně přírody a krajiny či zpracování odborných studií a posudků v předmětu hlavní činnosti, dále vedení informačních systémů a databank. V roce 2025 nebyla uzavřena žádná smlouva v rámci další činnosti.

F. Jiná činnost

Odbor Dendrologická zahrada (052)

Vedoucí: Zdeněk Kiesenbauer

E-mail: zdenek.kiesenbauer@vuk.gov.cz

Telefon: +420 605 205 982

Pracoviště odboru: Průhonice (Za Dálnicí 146)

Dendrologická zahrada v roce 2025 úspěšně plnila roli výzkumného zázemí pro dlouhodobé studium dřevin, bylin a jejich společenstev a pro testování nových technologií zakládání a údržby zeleně. V rámci správy a rozvoje genofondových kolekcí proběhla rozsáhlá revize rostlin, na kterou navázala aktualizace mapových a evidenčních dat v databázi Florius. Realizována byla obnova stárnoucích výsadeb pokryvných dřevin rodů *Potentilla*, *Philadelphus* a *Spiraea*, u rodu *Syringa* došlo k částečnému přemnožení kolekce odrůd roubováním a průběžně byla doplňována sbírka čeledi *Rosaceae*, vyhlášená jako národní sbírka. Pokračovaly také práce na soustřeďování sortimentu ohrožených druhů dřevin ČR a dopěstování rostlin z indexu *Index seminum* i množení vybraných taxonů (*Viburnum*, *Daphne*, *Leucothoe*, *Deutzia*, *Weigela*) pro experimentální využití.

V oblasti adaptace na změny klimatu a podpory biodiverzity byla dále rozvíjena *Stezka sucha*, kde se rozšířily kolekce polokeřů (*Lavandula*) a stálezelených keřů (*Osmanthus*) do stinných stanovišť. Pokračoval monitoring výskytu nočních motýlů a sledování experimentálních ploch pro opylovače. U bylinných společenstev proběhla regenerace další části trvalkových záhonů s upravenou skladbou vegetační vrstvy. V rámci přímých výsevů jednoletých bylin se porovnávaly francouzské směsi firmy Bertrand s původními, českými směsmi. Ve spolupráci s International Stauden Union pokračovalo hodnocení sortimentu trvalek rodů *Rudbeckia* a *Kniphofia*, přičemž bylo úspěšně ukončeno hodnocení rodu *Achillea*.

V oblasti historie a popularizace se digitalizovaly archivní materiály pro tvorbu map dokumentujících kompoziční vývoj zahrady. DZ uspořádala tři sezónní výstavy (Tulipány, Bylinky a koření a Jiřinky) a specializovanou přehlídku průhonického šlechtění pelargonií.

Proběhla aktualizace virtuálního průvodce v aplikaci Smart Guide včetně nových infoprvků. Na konci roku byl publikován *Index seminum* č. 73/2025. V průběhu sezóny 2025 zahradu navštívilo téměř 56 000 platících návštěvníků, proběhlo 73 výukových programů pro školy s účastí 1 470 žáků a studentů, 24 odborných exkurzí pro 534 osob, akce Den stromů (200 účastníků) a komunitní setkání Podzim v Dendrologické zahradě (58 účastníků).

Odbor květinářské výroby (930)

Vedoucí: Ing. Tomáš Fánčí

E-mail: tomas.fanci@vuk.gov.cz

Telefon: +420 605 205 060

Pracoviště odboru: Průhonice

Květinářská výroba skončila v roce 2025 s kladným hospodářským výsledkem. Vypěstované kultury byly ve výborné kvalitě a sklídily úspěch u našich obchodních partnerů. Naše jarní a zimní „čtvrteční prodeje“ pro širokou veřejnost se staly neoddělitelnou součástí naší práce a těšily se velké popularitě. Navštěvuje nás stále více zákazníků, kteří se k nám každoročně vrací, a to nejen pro kvalitní české květiny, ale i pro odborné rady, jak je pěstovat.

Květinářská výroba i nadále pěstuje květiny, které byly vyšlechtěny našimi šlechtiteli a svůj sortiment obohacuje o novinky ze zahraničí. Skleníky jsou vytíženy celoročně od časného jara (primule, macešky) přes hlavní sezónu (muškáty, petúnie, impatiens, balkonové a záhonové květiny a mnohé další) až po podzimní (chryzantémy) a vánoční produkci (vánoční hvězdy, bramboříky).

Odbor Vzdělávací a informační centrum Floret (940)

Vedoucí: Alena Jakubcová

E-mail: alena.jakubcova@floret.cz

Telefon: +420 605 205 994

Pracoviště: Průhonice (Květnové nám. 96)

Pro svou výhodnou polohu a širokou nabídku služeb je Vzdělávací a informační centrum Floret skvělou volbou pro pořádání workshopů, meetingů, seminářů, kongresů a konferencí, ale i firemních či soukromých oslav, večírků nebo svateb. O přípravu a průběh akcí se starají naši stálí zaměstnanci, kteří mají s pořádáním akcí mnohaleté zkušenosti. K dispozici je velký kongresový sál, malý sál i další konferenční prostory vybavené kongresovou technikou. Kongresový sál má kapacitu 220–350 míst, malý sál má kapacitu 70 míst a menší školící učebny mají kapacitu 8–40 osob. Maximální kapacita našich šesti prostor je cca 500 míst.

Naší prioritou je, aby se hosté u nás vždy cítili výjimečně, byli spokojeni s našimi službami a rádi se vraceli. Jsme schopni klientům vyjít vstříc v jakémkoli požadavku. Dle mého názoru se nám to daří.

V roce 2025 proběhla nákladnější oprava výtahu. Kompletně jsme vyměnili záclony a závěsy a nově vymalovali pokoje. Nakoupily se nové židle a křesla do pokojů. Vyměnily se dveře u zadní budovy hotelu a u bazénu.

V hotelu bylo v roce 2025 ubytováno celkem 9 050 osob, většinou účastníků školících akcí, které se konaly ve Vzdělávacím centru. Bazén navštívilo 2 212 osob a saunu 139 osob. Nejčastější vstup do hotelových wellness služeb je formou prodaných permanentek, kterých bylo prodáno celkem 109 kusů. Celoročně mělo smlouvu k využití hotelového bazénu 5 plaveckých klubů a v létě se konalo 7 příměstských táborů s výukou plavání.

Ve Vzdělávacím a informačním centru Floret se uskutečnilo 207 vzdělávacích akcí. Nejčastěji se konaly jednodenní akce, kterých bylo 129, ale vzrost i počet dvoudenních akcí, kterých se konalo 54. V roce 2025 byla prodloužena spolupráce s tuzemskými agenturami. Celoročně probíhá akvizice nových klientů, ale i stálých, kteří u nás delší dobu své akce nepořádali.

Chtěli bychom se více soustředit na oslovování a získávání nových klientů, cestovních agentur a cestovních kanceláří za účelem obsazení hotelové kapacity zahraniční klientelou, která v covidových letech významně opadla. Pro stávající klientelu se snažíme udržet kvalitní služby na minimálně stejné úrovni. Dbáme na vřelý osobní přístup všech zaměstnanců. Všechny nás těší, že stálí klienti jsou s našimi službami dlouhá léta spokojeni a rádi se vracejí. Mnoho z nich naše služby využívá již 30 let.

G. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí

Činnost Výzkumného ústavu pro krajinu v roce 2025 významně přispívala k získávání poznatků potřebných pro ochranu přírodních ekosystémů, zvyšování odolnosti krajiny vůči klimatické změně a podporu udržitelného hospodaření s přírodními zdroji. Odborné výstupy ústavu nacházely uplatnění jak při tvorbě koncepčních materiálů a rozhodování orgánů veřejné správy, tak při praktické péči o krajinu, lesní porosty a chráněná území.

Pozornost byla soustředěna zejména na hodnocení stavu krajiny a procesů, které ovlivňují její ekologické funkce. Výzkumné aktivity přinesly nové poznatky o prostorové struktuře krajiny, její fragmentaci a schopnosti poskytovat podmínky pro zachování biologické rozmanitosti. Součástí řešených úkolů bylo rovněž posuzování významu chráněných území z hlediska dlouhodobého uchování přírodních hodnot a identifikace lokalit s vysokým potenciálem pro podporu biodiverzity.

Významnou oblast představoval výzkum přirozených lesních ekosystémů. Prostřednictvím dlouhodobého monitoringu a rozvoje Databanky přirozených lesů České republiky byly shromažďovány informace o vývoji lesních porostů, jejich struktuře a reakci na měnící se podmínky prostředí. Tyto poznatky rozšiřují znalosti o fungování přirozených lesů a vytvářejí odborný základ pro jejich ochranu a management.

V rámci sledování kvality životního prostředí pokračovalo vyhodnocování dat zaměřených na atmosférickou depozici chemických prvků. Analýza dlouhodobých časových řad umožnila hodnotit vývoj zatížení prostředí a identifikovat oblasti, kde přetrvávají zvýšená environmentální rizika.

Důležitou součástí činnosti ústavu bylo také studium biologických rizik spojených s šířením invazních a patogenních organismů. Výzkum byl zaměřen na dokumentaci jejich výskytu, hodnocení rizik pro přírodní stanoviště a tvorbu podkladů pro preventivní a ochranná opatření. Získané výsledky byly využívány nejen v ochraně přírody, ale také v lesnické a zemědělské praxi.

V oblasti obnovitelných zdrojů se ústav věnoval hodnocení možností využití biomasy s důrazem na environmentální souvislosti její produkce. Posuzovány byly zejména vazby mezi energetickým využíváním biomasy, ochranou půdy, vodním režimem krajiny a zachováním biologické rozmanitosti. Výsledky přispěly k objektivnějšímu hodnocení udržitelnosti jednotlivých způsobů využívání krajinných zdrojů.

Součástí odborných aktivit byla rovněž dlouhodobá péče o genetické zdroje rostlin a dřevin. Rozvoj specializovaných kolekcí a genofondových sbírek podporoval výzkum biologických rizik, ochranu genetické diverzity i přípravu opatření reagujících na změny prostředí. Významnou roli v této oblasti nadále plnila Dendrologická zahrada, která slouží jako zázemí pro uchování cenných taxonů a experimentální ověřování poznatků výzkumu.

Vedle výzkumné činnosti zajišťoval ústav odbornou podporu výkonu státní správy a samosprávy. Znalosti získané řešením výzkumných úkolů byly využívány při zpracování odborných stanovisek, posudků a metodických podkladů. Výzkumní pracovníci se současně podíleli na publikační, vzdělávací a popularizační činnosti, jejímž cílem bylo zpřístupňovat aktuální poznatky o ochraně životního prostředí odborné i laické veřejnosti.

H. Personální politika instituce

Personální politika VÚK se soustředí na dlouhodobé zachování vysoké úrovně kvalifikace, která je klíčová pro úspěšnou realizaci výzkumných projektů i plnění úkolů resortu, přičemž v současnosti dominují zejména témata spojená s ochranou životního prostředí. Systematicky posilujeme odborné kapacity a podporujeme přirozenou generační obměnu řešitelských týmů, což představuje nedílnou součást standardního personálního řízení.

Rozvoj manažerských dovedností i odborného vzdělávání zaměstnanců zajišťujeme prostřednictvím specializovaných kurzů a školení pořádaných externími institucemi. Současně v rámci interních aktivit vytváříme platformu pro sdílení znalostí formou školení vedených samotnými zaměstnanci, kteří svým kolegům předávají expertizu v oblastech přesahujících jejich běžnou pracovní náplň.

Spolupracujeme s vysokými školami na přípravě budoucích výzkumníků. Studenti se zapojují do výzkumu zejména při zpracování diplomových a doktorských prací a absolvují odborné stáže, praxe i studijní pobyty. Doktorandi získávají zkušenosti s vědeckou prací i publikováním článků v renomovaných odborných časopisech.

Spolupracujeme s Mendelovou univerzitou, Univerzitou Karlovou, Českou zemědělskou univerzitou, Masarykovou univerzitou, Jihočeskou univerzitou a Českým vysokým učením technickým. Odbor kulturní krajiny a sídel, odbor fytoenergetiky, odbor prostorové ekologie, odbor rostlinných biotechnologií a odbor ekologie lesa patří mezi hlavní poskytovatele stáží.

V oblasti podpory středního školství zajišťujeme odborné praxe ve spolupráci se sedmi školami z regionu Prahy a Středočeského, Ústeckého, Královéhradeckého a Moravskoslezského kraje. Nejvýznamnějšími pracovišti, kde se odborné praxe realizují, jsou Dendrologická zahrada VÚK a odbor šlechtění a pěstebních technologií.

Mzdy zaměstnanců stanovujeme podle mzdového předpisu z roku 2019, aktualizovaného dodatkem účinným od 8. září 2025, kterým došlo k významnému navýšení tarifních mezd a zároveň k narovnání procentních rozdílů mezi jednotlivými tarifními třídami. Výzkumné pracovníky zařazujeme do tarifních tříd na základě pravidelných i mimořádných atestací.

Zaměstnanci se účastní odborných seminářů, zahraničních stáží a konferencí, včetně interního semináře zaměřeného na výsledky výzkumu. Dokument plánu genderové rovnosti (GPG) aktualizujeme a zahrnujeme opatření pro sladování pracovního a soukromého života, genderovou vyváženost i rovné příležitosti při přijímání nových zaměstnanců a kariérním postupu stávajících. Mnozí zaměstnanci se

také účastní školení a workshopů s genderovou tematikou v rámci spolupráce s NKC – gender a věda a úspěšně absolvují předkládané kurzy.

Mezi benefity patří zkrácené úvazky po rodičovské dovolené, týden dovolené nad rámec zákoníku práce, příspěvky na stravování, příspěvky na životní pojištění, penzijní připojištění nebo DIP, pružná pracovní doba a příspěvek na příměstské tábory.

Tabulka 2. Počet a struktura zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví (fyzický stav k 31. 12. 2025)

Dosažené vzdělání	Muži	Ženy	Celkem
Vysokoškolské + vědecká hodnost	36	25	61
Vysokoškolské magisterské	42	48	90
Vysokoškolské bakalářské	6	7	13
Úplné střední s maturitou	12	35	47
Střední odborné bez maturity	14	8	22
Základní	1	2	3
Celkem	111	125	236

Tabulka 3. Členění pracovníků podle jednotlivých kategorií pracovníků a údaj o průměrné mzdě

	Počet zaměstnanců k 31. 12. 2022 ve fyzických osobách	Průměrný přepočtený počet zaměstnanců a zaměstnankyň	Průměrná hrubá měsíční mzda
Výzkumní pracovníci	99	75	56 569
Ostatní pracovníci	137	122	38 956
Celkem	236	197	45 688

I. Výsledky hospodaření instituce

Výzkumný ústav pro krajinu dosáhl za rok 2025 celkově velmi dobrého hospodářského výsledku.

Výsledek hospodaření za rok 2025 (v tis. Kč)

	Hlavní činnost	Další činnost	Jiná činnost	Celkem
Náklady (bez daně z příjmu)	221 011	0	33 855	254 866
Výnosy	209 283	0	43 881	253 164
Hrubý výnos před zdaněním	-11 727	0	10 027	-1 700
Daň z příjmu právnických osob	-20	0	1 159	1 139
Hrubý výnos po zdanění	-11 707	0	8 867	-2 840

Výsledek hospodaření za rok 2025 (hlavní činnost)

Objem hlavní činnosti se meziročně zvýšil ve výnosech o 19 574 tis. Kč a v nákladech o 25 886 tis. Kč. Na vyšších nákladech se ve srovnání s předchozím rokem podílely zejména osobní náklady, energie, materiálové náklady, pojištění a opravy a udržování. Ve výnosech se projevila především vyšší účelová podpora.

Výsledek hospodaření za rok 2025 (jiná činnost)

VÚK v roce 2025 provozoval své standardní ekonomické činnosti se záměrem využití ekonomického výsledku ve prospěch hlavní činnosti ústavu. V roce 2025 se zvýšil meziročně hospodářský výsledek o 1 681 tis. Kč oproti roku 2024.

Květinářská výroba se tradičně věnovala produkci polohotových a hotových rostlin. Ekonomicky byla v roce 2025 úspěšná i přes vysoké ceny energií, podařilo se dosáhnout příznivého hospodářského výsledku 763 tis. Kč.

Prodejna rostlin v Dendrologické zahradě byla i v roce 2025 zaměřena zejména na prodej nakoupeného

Květinářská výroba	Výsledek v tis. Kč
Náklady	6 949
Výnosy	7 712
Hrubý výnos před zdaněním	763

rostlinného materiálu od externích dodavatelů i materiálu z produkce květinářské výroby. Prodejna byla otevřena sezónně od konce března do konce října 2025.

Prodejna rostlin v Dendrologické zahradě	Výsledek v tis. Kč
Náklady	3 930
Výnosy	3 930
Hrubý výnos před zdaněním	0

Výroba ostatního rostlinného materiálu a ostatní služby byly poskytovány i v roce 2025. Spadaly sem prodej sadby rychle rostoucích dřevin, prodej vajgélií, mochen, dodávky individuálně objednaného rostlinného materiálu a poskytování souvisejících služeb a režijních služeb. Díky růstu výnosů z prodeje došlo k navýšení hospodářského výsledku o 59 tis. Kč.

Výroba ostatního rostlinného materiálu, ostatní služby	Výsledek v tis. Kč
Náklady	248
Výnosy	699
Hrubý výnos před zdaněním	451

Vzdělávací a informační centrum Floret, restaurace a hotel Floret tvoří víceúčelový komplex, který je využíván pro pořádání kongresů, školení, seminářů, společenských akcí. V roce 2025 vzhledem k celosvětovému nepříznivému ekonomickému i bezpečnostnímu vývoji došlo k poklesu výnosů i nákladů z kongresové činnosti a s ní spojených služeb.

Vzdělávací a informační centrum Floret	Výsledek v tis. Kč
Náklady	18 866
Výnosy	18 879
Hrubý výnos před zdaněním	13

Pronájem nemovitostí a jejich částí je významným zdrojem výnosů pro náš ústav. V roce 2025 byly prováděny pouze opravy menšího rozsahu v průhonické i brněnské části ústavu. Náklady se nám podařilo snížit o 2 457 tis. Kč. Výnosy z pronájmů byly stabilní a generovaly tedy hospodářský výsledek vyšší o 2 504 tis. Kč oproti roku 2024.

Pronájem nemovitostí	Výsledek v tis. Kč
Náklady	1 768
Výnosy	10 160
Hrubý výnos před zdaněním	8 392

Struktura nákladů a výnosů za rok 2025

V prvních 2 grafech uvádíme *strukturu nákladů rozdělenou dle zdrojů financování*.

Nejvýznamnější náklady jsou kryty prostředky z účelové podpory, která pokrývá přímé a režijní náklady projektů. Dalším zdrojem, který kryje přímé i režijní náklady, jsou pak prostředky smluvního výzkumu.

Stěžejním zdrojem pro samotné fungování instituce je institucionální podpora, která kryje náklady na rozvoj vědy a rovněž provozní náklady na podporu vědy.

Ostatní náklady na hlavní činnost souvisí s naší hlavní výzkumnou činností. Náklady na jinou činnost souvisí s provozováním kongresového centra Floret, květinářské výroby a s pronájmem vlastních nemovitostí.

Ostatní položky zobrazené na grafu výnosů i nákladů jsou účetního charakteru a slouží k proúčtování spoluúčasti na projektech, nespotřebovaných účelově určených prostředků, odpisů a fondů.

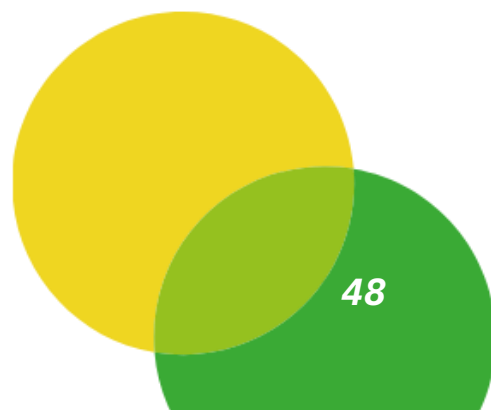
V následujících 2 grafech je pak popsána *struktura výnosů dle oblastí, ve kterých VÚK tyto výnosy generuje*. Hlavním zdrojem výnosů jsou institucionální podpora, domácí i zahraniční účelová podpora, smluvní výzkum a výnosy z jiné činnosti.

Institucionální podpora od našeho zřizovatele MŽP je významným a důležitým zdrojem pro rozvoj veřejné výzkumné instituce ve smyslu plnění Dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace (DKRVO).

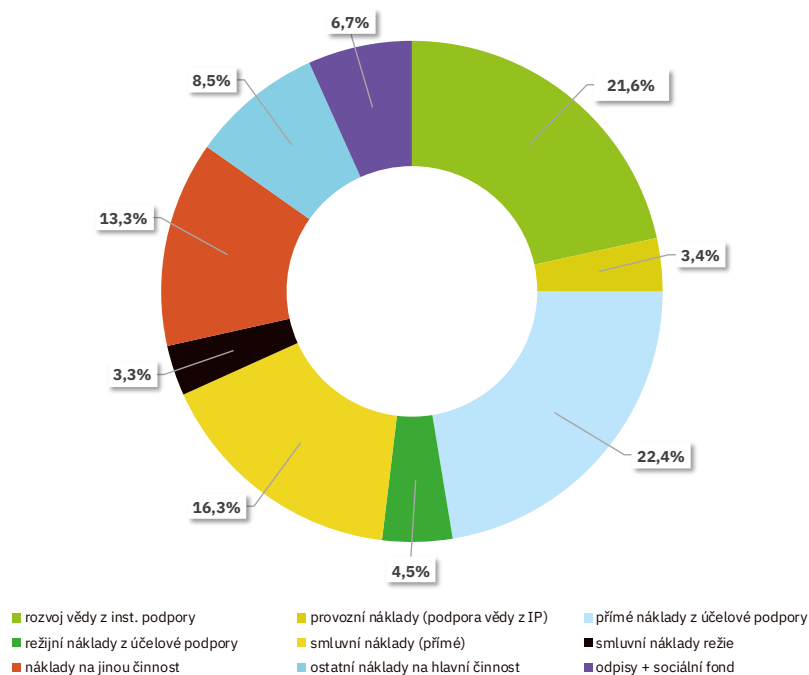
Každoročně se účastníme desítek výběrových řízení a soutěží o projekty, které vyhlašují TAČR, GAČR, MZE, MK, EK a další poskytovatelé. Tento zdroj je velice významný pro rozvoj vědy a výzkumu.

Daří se nám rovněž v oblasti smluvního výzkumu, kde plníme konkrétní zadání poskytovatelů.

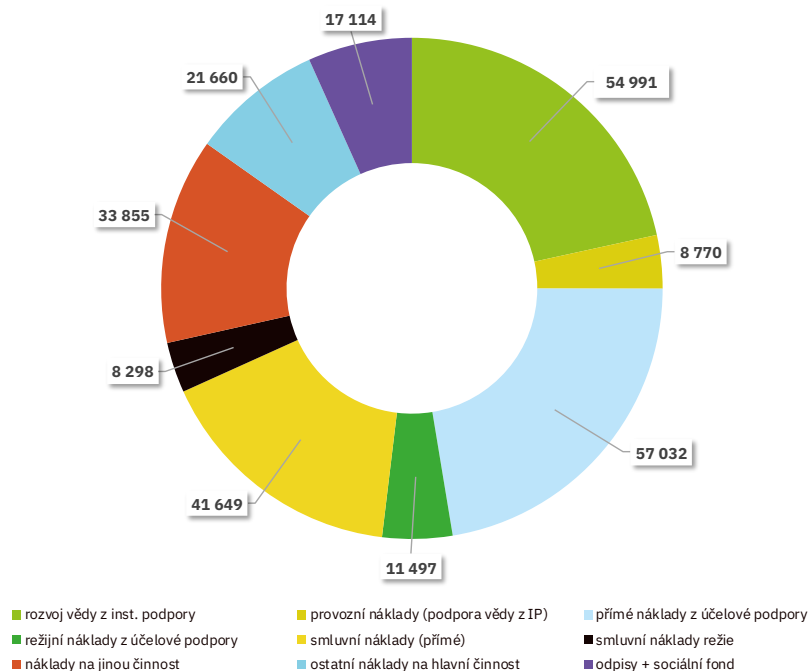
Významným zdrojem výnosů jsou také příjmy z jiné činnosti. Naše instituce generuje příjmy z provozování kongresového centra Floret, květinářské výroby a pronájmu vlastních nemovitostí.

Struktura nákladů 2025 (v %)

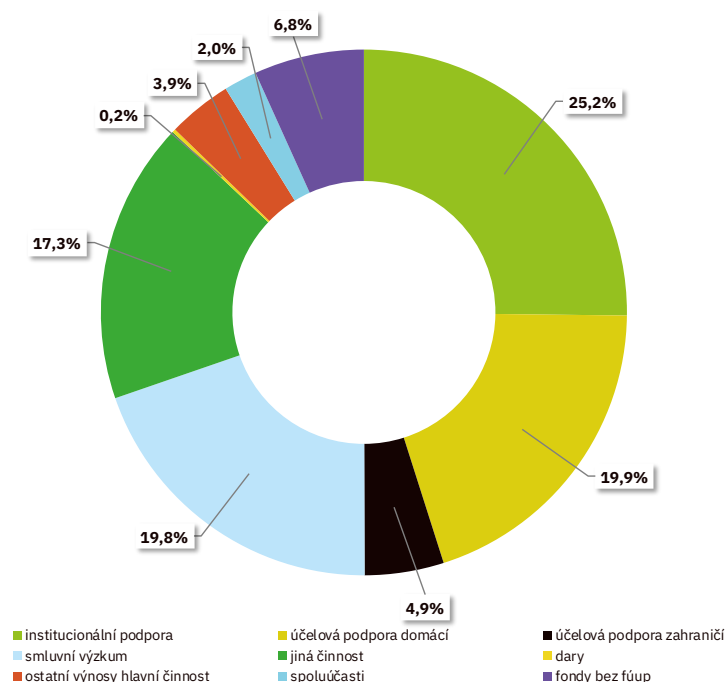

Struktura nákladů 2025 (v tis. Kč)

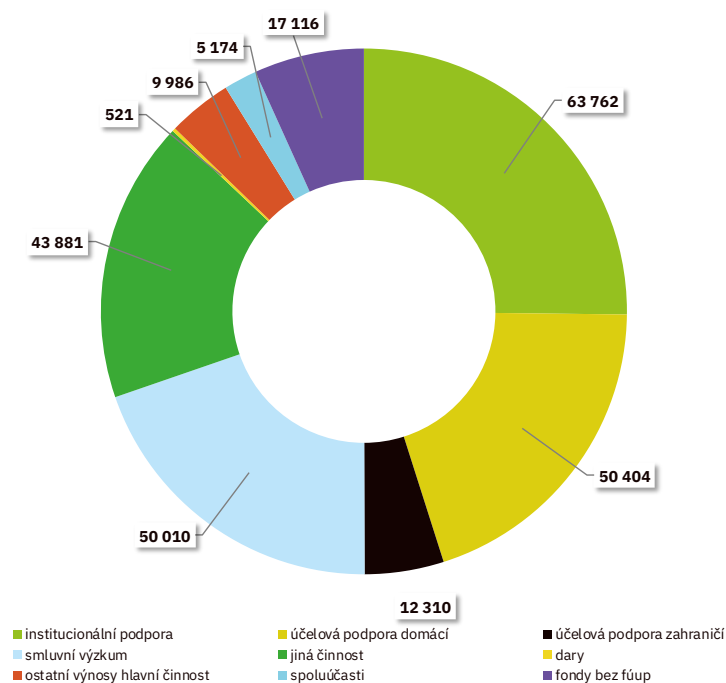

Obrázek 8. Struktura nákladů 2025 (procentuální rozpad a objem v tis.)

Struktura výnosů 2025 (v %)

Struktura výnosů 2025 (v tis. Kč)

Obrázek 9. Struktura výnosů 2025 (procentuální rozpad a objem v tis. Kč)

J. Další požadované informace

1. Poskytování informací podle zákona 106/1999 Sb.

Počet podaných žádostí o informace a počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti

Během roku 2025 VÚK obdržel jednu žádost platformy Hlídač státu o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Dotaz se týkal odměňování řídicích pracovníků a informaci jsme poskytli.

Počet podaných odvolání proti rozhodnutí a počet stížností podaných podle § 16a zákona

V roce 2025 VÚK neevidoval žádná odvolání nebo stížnosti proti vydaným rozhodnutím podle § 16a zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

Opis podstatných částí každého rozsudku soudu

V roce 2025 VÚK nebyl účastníkem žádného soudního sporu.

Výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence

Žádná výhradní licence v souvislosti s poskytováním informací dle zákona 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím nebyla ze strany VÚK v roce 2025 poskytnuta.

Další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona

Další aktivity v souvislosti s uplatňováním zákona č. 106/1999 Sb. v roce 2025 neproběhly.

2. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření

Začátkem roku 2025 (21. ledna 2025–3. března 2025) uskutečnila Technologická agentura České republiky kontrolu projektu SS03010065 s názvem „Příčiny úpadku a systém účinné obnovy prioritních typů stanovišť subalpínských trávníků“. Kontrolou bylo prověřeno zveřejnění smluvní dokumentace, plnění cílů a výsledků projektu, evidence nákladů a čerpání prostředků poskytnuté podpory, uznatelnost nákladů. Kontrolou věcné části bylo zjištěno, že řešení projektu je v souladu s plněním navržených cílů a plánovaných výsledků. Kontrola finanční části identifikovala neuznatelné náklady ve výši 3 980,68 Kč, které byly vráceny poskytovateli.

V roce 2025 byla provedena kontrola ze strany Krajské hygienické stanice Středočeského kraje v oblasti ochrany zdraví při práci a hygieny potravin. Dne 15. května 2025 proběhla kontrola plaveckého bazénu v hotelu Floret. Kontrola konstatovala, že úpravna vody je v pořádku, kontrola je zabezpečována bazénářem a jednotlivé přístroje jsou pravidelně kalibrovány. Nebyly shledány žádné nedostatky.

Krajská hygienická stanice Středočeského kraje zahájila 22. července 2025 kontrolu plnění povinností naší instituce. Byla kontrolováno plnění povinností stanovených v § 37 zákona 258; § 2 odst. 1 písm. b) a e) zákona č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovně právní vztahy, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 309“); § 41, 42, 45, 53, 54, 55 nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů; § 102, 103 a 104 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů; vyhlášce č. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů, podmínky odběru biologického materiálu pro provádění biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška 432“); § 53, 54, 55, 59, 60 zákon č. 373/2011 Sb. o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů; vyhlášce č. 79/2013 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, (vyhláška o pracovně lékařských službách a některých druzích posudkové péče), ve znění pozdějších předpisů. V protokolu z 28. července 2025 je konstatováno, že kategorizace prací je v souladu se zákonem, zaměstnavatel plní povinnosti dle § 37 zákona 258. Z hlediska předmětu kontroly nebyly zjištěny žádné nedostatky.

3. Skutečnosti nastalé až po rozvahovém dni

Po rozvahovém dni do sestavení účetní závěrky nenastaly žádné závažné podmínky či situace, které by významným způsobem měnily pohled na finanční situaci účetní jednotky. Z finančního hlediska je VÚK stabilní institucí plně schopnou dostát svým závazkům.

4. Organizační složky v zahraničí

Instituce nemá v zahraničí žádnou organizační složku.

K. Účetní závěrka a výrok auditora

Účetní závěrku předkládáme v Příloze 1 této výroční zprávy.

Výrok auditora předkládáme v Příloze 2 této výroční zprávy.

L. Stanovisko rady instituce

Rada instituce VÚK po projednání dne *22. června 2026 bere předloženou výroční zprávu na vědomí bez připomínek.*

M. Stanovisko dozorčí rady

Dozorčí rada VÚK po projednání dne *23. června 2026 schvaluje předloženou výroční zprávu včetně účetní závěrky za rok 2025 a rozdělení zisku.*

Dozorčí rada VÚK dále ukládá řediteli organizace předložit výroční zprávu Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy k založení do sbírky listin v rejstříku veřejných výzkumných institucí a vystavit ji na webových stránkách VÚK (www.vuk.gov.cz).

Příloha 1: Účetní uzávěrka

Výčet položek
podle vyhlášky č. 504/2002 Sb.

ROZVAHA (balance)
v plném rozsahu
ke dni 31.12.2025
(v tisících Kč)

IČ:
00027073

Název a sídlo, právní forma
a předmět činnosti účetní jednotky

Výzkumný ústav pro krajinu, v.v.i.

Květnové náměstí 391
25243 Průhonice

veřejná výzkumná instituce
výroba rostlinného materiálu

AKTIVA	Číslo účtu	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
A. Dlouhodobý majetek celkem		359581	369481
I. Dlouhodobý nehmotný majetek celkem		10037	9280
1. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012	0	0
2. Software	013	8839	8084
3. Ocenitelná práva	014	0	0
4. Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	1198	1196
5. Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019	0	0
6. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041	0	0
7. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051	0	0
II. Dlouhodobý hmotný majetek celkem		720845	737464
1. Pozemky	031	40305	40292
2. Umělecká díla, předměty a sbírky	032	150	150
3. Stavby	021	524620	535899
4. Hmotné movité věci a jejich soubory	022	140957	144608
5. Pěstitelské celky trvalých porostů	023	0	0
6. Dospělá zvířata a jejich skupiny	024	0	0
7. Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	7645	7128
8. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029	0	0
9. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	7168	9387
10. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052	0	0
III. Dlouhodobý finanční majetek celkem		0	0
1. Podíly-ovládaná nebo ovládající osoba	061	0	0
2. Podíly - podstatný vliv	062	0	0
3. Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	063	0	0
4. Zápůjčky organizačním složkám	066	0	0
5. Ostatní dlouhodobé zápůjčky	067	0	0
6. Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069	0	0
IV. Oprávky k dlouhodobému majetku celkem		-371301	-377263
1. Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje	072	0	0
2. Oprávky k softwaru	073	-8702	-8084
3. Oprávky k ocenitelným právům	074	0	0
4. Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	078	-1198	-1196
5. Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku	079	0	0
6. Oprávky ke stavbám	081	-236640	-242450
7. Opr. k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí	082	-117116	-118405
8. Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů	083	0	0
9. Oprávky k základnímu stádu a tažným zvířatům	084	0	0
10. Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	088	-7645	-7128
11. Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku	089	0	0

NBG spol. s r.o.

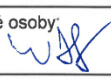
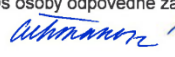
Štefánikova 256/34, 150 00 Praha 5
DIČ: CZ62587358, email: nbg@nbg.cz

	Číslo účtu	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
B. Krátkodobý majetek celkem		95251	114517
I. Zásoby celkem		1285	1713
1. Materiál na skladě	112	603	519
2. Materiál na cestě	119	0	0
3. Nedokončená výroba	121	166	617
4. Polotovary vlastní výroby	122	0	0
5. Výrobky	123	351	412
6. Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	124	0	0
7. Zboží na skladě a v prodejnách	132	165	165
8. Zboží na cestě	139	0	0
9. Poskytnuté zálohy na zásoby	151	0	0
II. Pohledávky celkem		18819	24345
1. Odběratelé	311	7890	2858
2. Směnky k inkasu	312	0	0
3. Pohledávky za eskontované cenné papíry	313	0	0
4. Poskytnuté provozní zálohy	314	2735	2152
5. Ostatní pohledávky	315	5	11
6. Pohledávky za zaměstnanci	335	0	0
7. Pohl.za institucemi soc.zabezpečení a veřejného zdr. pojištění	336	0	0
8. Daň z příjmů	341	0	746
9. Ostatní přímé daně	342	0	0
10. Daň z přidané hodnoty	343	0	0
11. Ostatní daně a poplatky	345	0	0
12. Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem	346	0	0
13. Nároky na dotace a ostatní zúčtování s rozpočtem ÚSC	348	0	0
14. Pohledávky za společníky sdruženými ve společnosti	368	0	0
15. Pohledávky z pevných termínovaných operací a opcí	373	0	0
16. Pohledávky z vydaných dluhopisů	375	0	0
17. Jiné pohledávky	378	59	59
18. Dohadné účty aktivní	388	8144	18557
19. Opravná položka k pohledávkám	391	-14	-38
III. Krátkodobý finanční majetek celkem		73370	86748
1. Peněžní prostředky v pokladně	211	396	477
2. Ceniny	213	36	61
3. Peněžní prostředky na účtech	221	72938	86210
4. Majetkové cenné papíry k obchodování	251	0	0
5. Dluhové cenné papíry k obchodování	253	0	0
6. Ostatní cenné papíry	255-6	0	0
7. Peníze na cestě	261	0	0
IV. Jiná aktiva celkem		1777	1711
1. Náklady příštích období	381	1223	1480
2. Příjmy příštích období	385	554	231
3. Kurzové rozdíly aktivní	386	0	0
AKTIVA CELKEM		454832	483998

NBG spol. s r.o.

Štefánikova 256/34, 150 00 Praha 5
DIČ: CZ62587358, email: nbg@nbg.cz

PASIVA	Číslo účtu	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
A. Vlastní zdroje celkem		413104	420838
I. Jméni celkem		412537	423678
1. Vlastní jmění	901	361030	370931
2. Fondy	911	51507	52747
3. Oceňovací rozdíly z přecenění finančního majetku	921	0	0
II. Výsledek hospodaření celkem		567	-2840
1. Účet výsledku hospodaření	931	0	-2840
2. Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení		567	0
3. Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	932	0	0
B. Cizí zdroje celkem		41728	63160
I. Rezervy celkem		0	0
1. Rezervy	941	0	0
II. Dlouhodobé závazky celkem		0	0
1. Dlouhodobé úvěry	951	0	0
2. Vydané dluhopisy	953	0	0
3. Závazky z pronájmu	954	0	0
4. Přijaté dlouhodobé zálohy	955	0	0
5. Dlouhodobé směnky k úhradě	956	0	0
6. Dohadné účty pasivní	389	0	0
7. Ostatní dlouhodobé závazky	958-9	0	0
III. Krátkodobé závazky celkem		29074	27047
1. Dodavatelé	321	4678	1855
2. Směnky k úhradě	322	0	0
3. Přijaté zálohy	324	571	1232
4. Ostatní závazky	325	555	549
5. Zaměstnanci	331	7350	7749
6. Ostatní závazky vůči zaměstnancům	333	64	62
7. Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	336	4123	4239
8. Daň z příjmů	341	2286	0
9. Ostatní přímé daně	342	1216	1217
10. Daň z přidané hodnoty	343	1067	1901
11. Ostatní daně a poplatky	345	0	0
12. Závazky ze vztahu ke státnímu rozpočtu	346	5159	6072
13. Závazky ze vztahu k rozpočtu orgánů ÚSC	348	0	0
14. Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů	367	0	0
15. Závazky ke společníkům sdruženým ve společnosti	368	0	0
16. Závazky z pevných termín. operací a opcí	373	0	0
17. Jiné závazky	379	37	29
18. Krátkodobé úvěry	231	0	0
19. Eskontní úvěry	232	0	0
20. Vydané krátkodobé dluhopisy	241	0	0
21. Vlastní dluhopisy	255	0	0
22. Dohadné účty pasivní	389	1968	2142
23. Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	249	0	0
IV. Jiná pasiva celkem		12654	36113
1. Výdaje příštích období	383	0	0
2. Výnosy příštích období	384	12654	36113
3. Kurzové rozdíly pasivní	387	0	0
PASIVA CELKEM		454832	483998

Sestaveno dne: 27.2.2026	Podpis odpovědné osoby: 	Razítko: Výzkumný ústav pro krajinnou výstavbu Květnové náměstí 391 252 43 Průhonice
Odesláno dne:	Podpis osoby odpovědné za sestavení: 	 NBG spol. s r.o. Štefánikova 256/34, 150 00 Praha 5 DIČ: CZ62587358, email: nbgn@nbgn.cz
	Telefon:	

Výčet položek
podle vyhlášky č. 504/2002 Sb.

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY v plném rozsahu

ke dni 31.12.2025
(v tisících Kč)

IČ:
00027073

Název a sídlo, právní forma
a předmět činnosti účetní jednotky

Výzkumný ústav pro krajinu, v.v.i.

Květnové náměstí 391

25243 Průhonice

veřejná výzkumná instituce

výroba rostlinného materiálu

A	Náklady	Číslo účtu	Skutečnost k rozvahovému dni		
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Celkem
I.	Spotřebované nákupy a nakupované služby		51239	16073	67312
	1. Spotřeba materiálu, energie a ostatních nesklad. dodávek	501-3	21556	9976	31532
	2. Prodané zboží	504	59	2106	2165
	3. Opravy a udržování	511	3243	1223	4466
	4. Náklady na cestovné	512	2571	18	2589
	5. Náklady na reprezentaci	513	446	4	450
	6. Ostatní služby	518	23364	2746	26110
II.	Změny stavu vlastní činnosti a aktivace		0	-752	-752
	7. Změna stavu zásob vlastní činnosti	561-4	0	-612	-612
	8. Aktivace materiálu, zboží a vnitroorganizačních služeb	571	0	-140	-140
	9. Aktivace dlouhodobého majetku	573-4	0	0	0
III.	Osobní náklady		141952	13825	155777
	10. Mzdové náklady	521	104807	10465	115272
	11. Zákonné sociální pojištění	524	33538	3159	36697
	12. Ostatní sociální pojištění	525	0	0	0
	13. Zákonné sociální náklady	527	2489	99	2588
	14. Ostatní sociální náklady	528	1118	102	1220
IV.	Daně a poplatky		763	109	872
	15. Daně a poplatky	531-8	763	109	872
V.	Ostatní náklady		11597	1278	12875
	16. Smluvní pokuty a úroky z prodlení, pokuty a penále	541-2	0	0	0
	17. Odpis nedobytné pohledávky	543	0	14	14
	18. Nákladové úroky	544	0	0	0
	19. Kursové ztráty	545	130	10	140
	20. Dary	546	0	0	0
	21. Manka a škody	548	0	0	0
	22. Jiné ostatní náklady	549	11467	1254	12721
VI.	Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravné položky		15459	3320	18779
	23. Odpisy dlouhodobého majetku	551	15459	2999	18458
	24. Prodaný dlouhodobý majetek	552	0	297	297
	25. Prodané cenné papíry a podíly	553	0	0	0
	26. Prodaný materiál	554	0	0	0
	27. Tvorba a použití rezerv a opravných položek	556-9	0	24	24
VII.	Poskytnuté příspěvky		0	0	0
	28. Poskyt. členské příspěvky a příspěvky zúčtované mezi org. složkami	581-2	0	0	0
VIII.	Daň z příjmů		-20	1159	1139
	29. Daň z příjmů	591-5	-20	1159	1139
NÁKLADY CELKEM			220991	35014	256005

Štefánikova 256/34, 150 00 Praha 5
DÍČ: CZ62587358, email: nbq@nbq.cz

B	Výnosy	Číslo účtu	Skutečnost k rozvahovému dni		
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Celkem
I.	Provozní dotace		129530	0	129530
	1. Provozní dotace	691	129530	0	129530
II.	Přijaté příspěvky		0	0	0
	2. Přijaté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	681	0	0	0
	3. Přijaté příspěvky (dary)	682	0	0	0
	4. Přijaté členské příspěvky	684	0	0	0
III.	Tržby za vlastní výkony a za zboží	601-4	52644	43233	95877
IV.	Ostatní výnosy		27109	649	27758
	5. Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ostatní pokuty a penále	641-2	0	0	0
	6. Platby za odepsané pohledávky	643	0	6	6
	7. Výnosové úroky	644	2167	0	2167
	8. Kursové zisky	645	9	1	10
	9. Zúčtování fondů	648	19625	642	20267
	10. Jiné ostatní výnosy	649	5308	0	5308
V.	Tržby z prodeje majetku		0	0	0
	11. Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	652	0	0	0
	12. Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	653	0	0	0
	13. Tržby z prodeje materiálu	654	0	0	0
	14. Výnosy z krátkodobého finančního majetku	655	0	0	0
	15. Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	656	0	0	0
VÝNOSY CELKEM			209283	43881	253164
C	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ PŘED ZDANĚNÍM		-11727	10027	-1700
D	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ PO ZDANĚNÍ		-11707	8867	-2840

Sestaveno dne: 27.02.2026	Podpis odpovědné osoby:	Razítko: Výzkumný ústav pro krajinu, v.v.i. Květnové náměstí 39I 252 43 Příhonice
Odesláno dne:	Podpis osoby odpovědné za sestavení:	
	Telefon:	

Výzkumný ústav pro krajinu, v.v.i.
Květnové náměstí 391, Průhonice, PSČ 252 43
Česká republika

Příloha k účetní závěrce za rok 2025

Výzkumný ústav pro krajinu, v. v. i., (dále jen instituce) se sídlem: Květnové nám. 391, PSČ 252 43

Zapsán v rejstříku veřejných výzkumných organizací vedeným MŠMT,
<https://rvvi.msmt.cz/detail.php?ic=00027073>.

1. Přehled činností Výzkumného ústavu pro krajinu, v. v. i. (dále jen VÚK):

Předmětem hlavní činnosti je:

- výzkum všech typů krajiny a souvisejících environmentálních rizik
- výzkum biologické rozmanitosti a její ochrany
- odborná podpora ochrany přírody a péče o krajinu, založená na uvedeném výzkumu.

Předmětem další činnosti je:

- výzkum a vývoj v oblasti přírodních a technických nebo společenských věd
- poradenská a konzultační činnost
- nakladatelská a vydavatelská činnost v oblasti předmětu hlavní činnosti

Předmětem jiné činnosti je:

- pořádání odborných kurzů, školení a jiných vzdělávacích akcí včetně lektorské činnosti
- výroba rostlinného materiálu
- ubytovací služby
- hostinská činnost
- pronájem nemovitostí

Orgány veřejné výzkumné instituce jsou:

- ředitel, který je statutárním orgánem,
- rada instituce
- dozorčí rada

 spol. s r.o.
Štefánikova 256/34, 150 00 Praha 5
DIČ: CZ62587358, email: nbg@nbg.cz

V průběhu účetního období nedošlo ke změně osoby statutárního zástupce, kterým po celé období byl Ing. Libor Hort.

Instituce se organizačně člení na sekce, sekce se člení na odbory, odbory se člení na oddělení. Samostatné postavení má odbor Dendrologická zahrada, která je členěna na tři oddělení, a postavení jako odbor má i kancelář ředitele. Útvar je obecně označen jakéhokoliv organizovaného celku bez ohledu na jeho velikost a podřízenost.

Působnost a názvy vnitřních organizačních útvarů stanoví organizační řád, který upravuje také pravomoc a odpovědnost vedoucích funkcí a jejich vzájemné vztahy. Organizační řád, jeho změny a dodatky vydává ředitel instituce po schválení radou instituce. Instituce má organizační řád platný od 1. 4. 2025.

Rozvahovým dnem účetní jednotky byl 31. 12. 2025. Účetní závěrka byla sestavena 27. 2. 2026. Účetním obdobím je kalendářní rok. Instituce vede podvojný účetnictví. Účetní doklady jsou uchovávány v sídle účetní jednotky.

Účetnictví instituce je vedeno podle zákona č. 563/1991 Sb., vyhlášky č. 504/2002 Sb., a podle českých účetních standardů č. 401 až 414.

2. Použité účetní metody

Způsoby oceňování a odpisování majetku

Způsoby oceňování majetku a zásob, a dále metody odpisování majetku, které instituce použila v roce 2025:

a) Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

1. Dlouhodobý hmotný majetek pořízený nákupem nebo dle smlouvy o dílo anebo ve vlastní režii se oceňuje pořizovací cenou dle faktury včetně vedlejších nákladů pořízení (doprava, poplatky), v případě pořízení ve vlastní režii se ocení úplnými vlastními náklady. Dlouhodobým majetkem jsou především stavby bez ohledu na výši pořízení a samostatné movité věci a soubory movitých věcí se samostatným technickoekonomickým určením v pořizovací ceně 80 tis. Kč a výše, a technické zhodnocení hmotného majetku v ceně 80 tis. Kč a výše, kumulativně od počátku roku. A dále případně majetek nepřevyšující částku 80 tis. Kč, který je hrazen zcela nebo zčásti z dotace (projektu) definovaný v příslušné projektové dokumentaci jako dlouhodobý hmotný majetek.

2. Drobný dlouhodobý hmotný majetek v ocenění od 5 tis. Kč do 80 tis. Kč, a dále vybrané předměty v ocenění od 2 tis. Kč výše vždy s dobou použitelnosti delší než 1 rok se oceňuje pořizovacími cenami včetně vedlejších nákladů souvisejících s pořízením a účtuje se přímo na nákladové účty, evidičně se vede na podrozvahových účtech.

3. Dlouhodobý nehmotný majetek, především software v hodnotě 120 tis. Kč a výše, se oceňuje pořizovací cenou dle faktury, včetně souvisejících vedlejších nákladů. Technické zhodnocení, jehož ocenění jedné položky převyšuje 120 tis. Kč kumulativně od počátku roku, se oceňuje celkovými pořizovacími cenami. A dále

NBG spol. s r.o. ©

Štefánikova 256/34, 150 00 Praha 5
DIČ: CZ62587358, email: nbg@nbg.cz

4. Drobný dlouhodobý nehmotný majetek v ceně nižší než 120 tis. Kč se oceňuje pořizovací cenou včetně souvisejících vedlejších nákladů, účtuje se přímo na nákladové účty, a eviduje se na podrozvahových účtech.

K 31. 12. 2025 instituce vlastnila dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek v celkové netto hodnotě 369 481 156,04 Kč.

v tis. Kč

Kategorie hmotného dlouhodobého majetku		v tis. Kč		
Skupina majetku	Pořizovací hodnota k 1. 1. 2025	Přírůstky	Úbytky	Pořizovací hodnota k 31. 12. 2025
Pozemky	40 305		13	40 292
Umělecká díla	150			150
Budovy a stavby	524 620	14 124	2 844	535 900
Hmotné movité věci a jejich soubory	140 957	12 327	8 676	144 608
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	7 645		517	7 128
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	7 168	8 144	5 925	9 387

Nedokončený dlhodobý hmotný majetek na konci běžného účetního období tvoří novostavba
kůlny, FVE na hlavních budovách a nadále projektové dokumentace.

Oprávky k hmotnému dlouhodobému majetku

Skupina majetku	Stav k 1. 1. 2025	Tvorba	Zúčtování	Stav k 31. 12. 2025
Budovy a stavby	236 640	8 654	2 844	242 450
Hmotné movité věci a jejich soubory	117 116	9 965	8 675	118 406
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	7 645		517	7 128

Kategorie nehmotného dlouhodobého majetku

Skupina majetku	Pořizovací hodnota k 1. 1. 2025	Přírůstky	Úbytky	Pořizovací hodnota k 31. 12. 2025
Software	8 839		755	8 084
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	1 198		2	1 196

Oprávký k nehmotnému dlouhodobému majetku

Skupina majetku	Stav k 1. 1. 2025	Tvorba	Zúčtování	Stav k 31. 12. 2025
Software	8 702	137	755	8 084
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	1 198		2	1 196

b) Zásoby a nedokončená výroba

Nakupované zásoby jsou oceňovány v pořizovacích cenách včetně nákladů s pořízením souvisejících. Instituce účtuje skladové hospodářství způsobem „A“, a to ve skladu potravin a hygienických prostředků v hotelu Floret, výrobky v květinářské zahradě a zboží v prodejné Dendrologické zahrady a dále takto účtuje o nákupu pohonných hmot ve vlastní čerpací stanici.

Oceňování zásob vytvořených ve vlastní režii je také prováděno způsobem „A“, a to ve skutečných vlastních nákladech, zahrnujících osobní náklady a spotřebovaný materiál.

Oceňování zásob metodou „B“ je prováděno ve skladu doplňkového zboží na vstupném do Dendrologické zahrady.

c) Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku

Dlouhodobý hmotný majetek se pro účely účetních odpisů zařazuje podle charakteru a kódu klasifikace produkce CZ-CPA a klasifikace stavebních děl CZ-CC do šesti odpisových skupin. Odpisy jsou počítány z pořizovací ceny na základě stanovené doby životnosti (použitelnosti) příslušného majetku. Odpisový plán je stanoven vždy na příslušný účetní rok, a v průběhu doby odpisování se nemění, pokud nenastanou závažné okolnosti (změna hodnoty a ocenění majetku, zkrácení doby životnosti). Předpokládaná životnost je stanovena takto:

Účetní odpisová skupina	Min. doba používání DHM v letech	Max. doba používání DHM v letech
1	3	4
2	5	9
3	10	19
3 dle §30b ZDP	20	20
4	20	49
5	50	74
6	75	90

Pro sestavení odpisového plánu nehmotného majetku jsou stanoveny následující doby použitelnosti:

Druh majetku	Min. doby používání DNM v letech	Max. doby používání DNM v letech
Software a nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	3	4

Ostatní nehmotný majetek	5	15
--------------------------	---	----

Účetní jednotka vytvořila odpisový plán na rok 2025, který vychází z rovnoměrných odpisů podle doby životnosti.

Daňové odpisy jednotka v daňovém přiznání za rok 2025 uplatnila u majetku, který pořídila (i jen částečně) z vlastních zdrojů s tím, že u řádných daňových odpisů uplatnila maximální výši. Rozdíl účetních a daňových odpisů činí 14 008 689,65 Kč.

V roce 2025 byl uskutečněn prodej obytného domu ve výši 10.500 tis. Kč, pozemku ve výši 1.172 tis. Kč a nepotřebného majetku ve výši 59 tis. Kč.

d) Pohledávky

Pohledávky se oceňují při svém vzniku jmenovitou hodnotou dle faktury. Ocenění nepromlčených pohledávek po splatnosti se snižuje pomocí opravných položek na vrub daňových nákladů. Postup tvorby opravných položek je závislý na dvou podmínkách: na hodnotě pohledávky a na uplynulé době po sjednané splatnosti. K pohledávkám, jejichž hodnota za jedním odběratelem přesáhne částku 30 tis. Kč a od konce sjednané doby splatnosti pohledávky uplyne alespoň 18 měsíců, VÚK tvoří opravné položky ve výši 50 % neuhrazené hodnoty pohledávek, opravnou položku ve výši 100 % tvoří po uplynutí 30 měsíců po sjednané době splatnosti. K pohledávkám, jejichž hodnota nepřesáhne za jedním odběratelem částku 30 tis. Kč, tvoří VÚK opravnou položku po uplynutí alespoň 12 měsíců od konce doby sjednané splatnosti, a to ve výši 100 % neuhrazené hodnoty pohledávky. Pohledávky po splatnosti jsou právně vymáhány od hodnoty 30 tis. Kč výše v souladu s vnitřní směnicí. V roce 2025 VÚK vytvořil dle výše uvedeného postupu opravnou položku. Účetní jednotka tak eviduje k 31. 12. 2025 opravné položky v celkové výši 38.210 Kč k pohledávkám za dvěma odběrateli: za firmou Sestercius LTD. – branch CZ a firmou SPZ Praha s.r.o. Z důvodu nedobytnosti, zamítnutí konkurzu a vyrovnání či neuspokojení pohledávek v konkurzním řízení atd., se odepsaly v roce 2025 pohledávky ve výši 14.445 Kč. Odepsané pohledávky se nadále evidují na podrozvahovém účtu po dobu pěti let.

3. Další podstatné informace

Vedení instituce na základě aktuálně dostupných informací, konstatuje, že ji nejsou známa rizika ohrožení fungování instituce.

Instituce nemá žádný podíl v jiných účetních jednotkách a nemá k 31. 12. 2025 nesplacené závazky z pojistného na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti ani veřejného zdravotního pojištění.

Instituce k 31. 12. 2025 nevlastnila žádné cenné papíry ani dluhopisy. O všech závazcích a pohledávkách jednotka účtovala a jsou obsaženy v rozvaze.

Instituce evidovala k 31. 12. 2025 pohledávky z obchodního styku po době splatnosti delší než 90 dní ve výši 512.987 Kč, z toho po době splatnosti delší než 180 dní ve výši 382.890 Kč. Závazky z obchodního styku po době splatnosti evidovala ve výši 103.109,34 Kč.

Celkový výsledek hospodaření za rok 2025 před zdaněním činí -1 700 152,32 Kč. Ztráta z hlavní činnosti byla 11 726 708,35 Kč, výsledek hospodaření z jiné a další činnosti byl kladný, před zdaněním ve výši 10 026 556,03 Kč.

Evidenční počet zaměstnanců ve fyzických osobách k 31.12.2025 byl 236 osob a průměrný přepočtený počet zaměstnanců pak 203,02 osob.

Celkové osobní náklady instituce činily 155 777 664,74 Kč, z toho mzdové náklady 115 272 424 Kč, zákonné sociální a zdravotní pojištění 36 697 169 Kč, zákonné sociální náklady činily 2 587 829,42 Kč a ostatní sociální náklady 1 220 242,32 Kč.

V roce 2025 byla vyplacena odměna statutárnímu zástupci instituce z titulu výkonu jeho činnosti ve výši 150 tis. Kč.

K 31. 12. 2025 nebyly členům statutárních, kontrolních nebo jiných orgánů určených zřizovací listinou poskytnuty zálohy nebo úvěry.

Členové rady instituce měli účasti v následujících jednotkách:

- člen rady instituce (doc. Ing. Jan Wild, Ph.D.): ředitel Botanického ústavu AV ČR, v. v. i.
- členka rady instituce (RNDr. PhDr. Markéta Šantrůčková, Ph.D.): předseda České společnosti pro krajinnou ekologii, z. s.
- člen rady instituce (Ing. Jakub Houška, Ph.D.): předseda Českého spolku pro agrolesnictví

Za povinný audit roční účetní závěrky za rok 2024 bylo auditorské firmě zaplacen celkem 105 000 Kč bez DPH. Žádné jiné služby auditorovi nebyly hrazeny.

spot. s.r.o.

Štefánikova 256/34, 150 00 Praha 5
DIČ: CZ62587358, email: nbg@nbg.cz

Při přepočtu cizí měny na českou měnu používá VÚK, v. v. i. kurz devizového trhu vyhlášený ČNB ke dni uskutečnění účetního případu. K rozvahovému dni byl proveden přepočet pohledávek a závazků v cizí měně devizovým kurzem ČNB vyhlášeným k 31. 12. 2025.

Základ daně z příjmů právnických osob účetní jednotka snižuje podle § 20 odst. 7 zákona o daních z příjmů a podle § 35 zákona o daních z příjmů. Za rok 2025 VÚK, v. v. i. zaúčtoval předběžnou daňovou povinnost z hospodářské činnosti ve výši 1 159 380 Kč výrazně ovlivněnou prodejem obytného domu ve výši 10,5 mil. Kč.

Účetní jednotka v roce 2025 obdržela od dárce ECP a.s. finanční prostředky ve výši 100 tis. Kč určené pro účely výzkumu, od drobného dárce obdržela a zároveň čerpala částku na vybavení v Dendrologické zahradě. Dále účetní jednotka financovala z darů obdržených v předchozích letech výzkum ve výši 478 tis. Kč.

Zisk z roku 2024 ve výši 566 713,99 Kč byl rozdělen do rezervního fondu v částce 28 335,70 Kč a do fondu reprodukce majetku v částce 538 378,29 Kč.

Pro ostatní body přílohy dle § 30 vyhlášky č. 504/2002 Sb. nemá instituce náplň.

V Průhonicích dne 27. 2. 2026

Ing. Libor Hort
ředitel

 spol. s r.o. ©

Štefánikova 256/34, 150 00 Praha 5
DIČ: CZ62587358, email: nbg@nbg.cz

Příloha 2: Výrok auditora

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA O OVĚŘENÍ ROČNÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY k 31.12.2025

účetní jednotky

Výzkumný ústav pro krajinu, v.v.i.

**ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA
O OVĚŘENÍ ROČNÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY k 31.12.2025**

účetní jednotky

Výzkumný ústav pro krajinu, v.v.i.

určená pro

ZŘIZOVATELE INSTITUCE

Obsah zprávy:

- 1) Právní skutečnosti
- 2) Zpráva auditora

Přílohy:

- ROZVAHA v plném rozsahu k 31.12.2025
- VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY v plném rozsahu k 31.12.2025
- PŘÍLOHA k účetní závěrce v plném rozsahu k 31.12.2025
- VÝROČNÍ ZPRÁVA za rok 2025

1. Právní skutečnosti

Příjemce

Název instituce: Výzkumný ústav pro krajinu, v.v.i.
Sídlo: Květnové nám. 391, Průhonice PSČ 252 43
IČ: 000 27 073
Právní forma: Veřejná výzkumná instituce

Účetní jednotka

Název instituce: Výzkumný ústav pro krajinu, v.v.i.
Sídlo: Květnové nám. 391, Průhonice PSČ 252 43
IČ: 000 27 073
Ředitel: Ing. Libor Hort, Studnice 46, Studnice, PSČ 675 03
Právní forma: Veřejná výzkumná instituce
Registrace: Rejstřík veřejných výzkumných institucí vedený
Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy,
Karmelitská 529/5, Malá Strana, 118 12 Praha 1
Zřizovatel: ČR Ministerstvo životního prostředí,
se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10, PSČ 100 10

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

Zřizovateli instituce

Výzkumný ústav pro krajinu, v.v.i

Výrok bez výhrad

Provedli jsme audit příložené účetní závěrky účetní jednotky **Výzkumný ústav pro krajinu, v.v.i** („Instituce“) sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31.12.2025, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31.12.2025 a přílohy této účetní závěrky, včetně významných (materiálních) informací o použitých účetních metodách. Údaje o Instituci jsou uvedeny v příloze této účetní závěrky.

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv účetní jednotky Výzkumný ústav pro krajinu, v.v.i k 31.12.2025 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31.12.2025 v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky (KA ČR) pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA) případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na Instituci nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Ostatní informace uvedené ve Výroční zprávě

Ostatními informacemi jsou v souladu s § 2 písm. b) zákona o auditorech informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá ředitel Instituce.

Náš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s ověřením účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a posouzení, zda ostatní informace nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či s našimi znalostmi o účetní jednotce získanými během ověřování účetní závěrky nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně (materiálně) nesprávné. Také posuzujeme, zda ostatní informace byly ve všech významných (materiálních) ohledech vypracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Tímto posouzením se rozumí, zda ostatní informace splňují požadavky právních předpisů na formální náležitosti a postup vypracování ostatních informací v kontextu významnosti (materiality), tj. zda případné nedodržení uvedených požadavků by bylo způsobilé ovlivnit úsudek činěný na základě ostatních informací.

Na základě provedených postupů, do míry, již dokážeme posoudit, uvádíme, že

- ostatní informace, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných (materiálních) ohledech v souladu s účetní závěrkou a
- ostatní informace byly vypracovány v souladu s právními předpisy.

Dále jsme povinni uvést, zda na základě poznatků a povědomí o Instituci, k nimž jsme dospěli při provádění auditu, ostatní informace neobsahují významné (materiální) věcné nesprávnosti. V rámci uvedených postupů jsme v obdržených ostatních informacích žádné významné (materiální) věcné nesprávnosti nezjistili.

Odpovědnost ředitele a dozorčí rady Instituce za účetní závěrku

Ředitel Instituce odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při sestavování účetní závěrky je ředitel Instituce povinen posoudit, zda je Instituce schopna nepřetržitě trvat a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy ředitel plánuje zrušení Instituce nebo ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost, než tak učinit.

Za dohled nad procesem účetního výkaznictví v Instituci odpovídá dozorčí rada.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vzniknout v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody, falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol ředitelem.

- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem Instituce relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti ředitel Instituce uvedl v příloze účetní závěrky.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitosti trvání při sestavení účetní závěrky ředitelem a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost Instituce trvat nepřetržitě. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti Instituce trvat nepřetržitě vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že Instituce ztratí schopnost trvat nepřetržitě.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naši povinnost je informovat ředitele mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

Auditorská společnost

NBG, spol. s r. o.
 Štefánikova 256/34, 150 00 Praha 5
 Registrace: MS v Praze - oddíl C, vložka 34055
 Ev. č. oprávnění Komory auditorů ČR 134

Realizační tým:

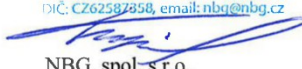
Statutární auditor:

Ing. Lukáš Kvapil
 ev. č. oprávnění KA ČR 2233

Asistent:

Ing. Daniel Čepek

V Praze dne 8. června 2026

 NBG, spol. s r. o.
 Štefánikova 256/34, 150 00 Praha 5
 DIČ: CZ62587358, email: nbg@nbg.cz

NBG, spol. s r. o.
Ing. Lukáš Kvapil
 jednatel společnosti

Ing. Lukáš Kvapil
 statutární auditor

► **Na počtenou za rok!**

2026

**Výzkumný ústav
pro krajinu,
v.v.i.**